KANDIDATUPPSATS I BIBLIOTEKS- OCH INFORMATIONSVETENSKAP
VID INSTITUTIONEN BIBLIOTEKS- OCH INFORMATIONSVETENSKAP/BIBLIOTEKSHÖGSKOLAN
2012:72

Förmedling av invandrarförfattare

I texter som riktar sig till biblioteksektorn

LUDVIG SUNDQVIST

HÖGSKOLAN I BORÅS
VETENSKAP FÖR PROFESSION

© Författaren/Författarna
Mångfaldigande och spridande av innehållet i denna uppsats
– helt eller delvis – är förbjudet utan medgivande.

Svensk titel:	Förmedling av invandrarförfattare: I texter som riktar sig till biblioteksektorn
Engelsk titel:	Mediation of immigrant authors: In texts connected to the library sector
Författare:	Ludvig Sundqvist
Färdigställt:	2012
Handledare:	Elena Maceviciute, Arja Mäntykangas

Abstract:

The purpose of this study is to examine how immigrant authors are mediated in texts. The study is based on three magazines which are directed towards the library sector. These texts have been published from the year 2000 to the year 2012. The study focuses on two of these magazines, namely Bibliotek i Samhälle and Biblioteksbladet. The study focuses on authors who write in the swedish language, but who still seem to be perceived as immigrant authors.

The method used in this study is critical discourse analysis (CDA) according to Norman Fairclough. How the studied authors are being described are presented with quotations from the texts. These quotations are analysed from semantic relations. Further analysis displays first how immigrant authors are legitimated. Second it displays how immigrant authors are paraphrased in the texts.

The results show that the texts focuses on the two authors Jonas Hassen Khemiri and Theodor Kallifatides. The texts paraphrase the immigrant authors as participants of debates about the society, in a way that undermines the category of the immigrant author, as well skilled in language and as public persons in book fairs. The final discussion stress that nothing indicates that the examined texts presuppose that some authors should be seen as immigrant authors. The results of this study therefore do not support the results of earlier studies that have declared that some authors seem to be treated as immigrant authors.

Nyckelord: Invandrarförfattare, konstruktivism, diskurs, CDA, kritisk diskursanalys, Jonas Hassen Khemiri, Theodor Kallifatides, Bibliotek i Samhälle.

Innehållsförteckning

1. Inledning....1

1.1. Relevans....1

1.2. Centrala begrepp....2

1.2.1. Konstruktivistisk syn på språket....2

1.2.2. Invandrarförfattare....2

1.3. Problemformulering....3

1.4. Syfte....4

1.5. Frågeställning....4

1.6. Avgränsning....4

2. Tidigare forskning....5

2.1. Angående konstruktionen av “invandrar”-etiketten....5

2.1.1. Övergripande....6

2.1.2. Det etniska filtret....6

2.1.3. Begreppet invandrarförfattare som kategori....7

2.1.4. Hur författare av kategorin invandrarförfattare har tenderat att bli bedömda utifrån ursprung....7

2.2. Angående den politiska/juridiska definitionen av invandrarförfattare....8

2.2.1. Övergripande....8

2.2.2. Hur uppdelningen mellan invandrar- och minoritetslitteratur kan förstås som politiskt/juridiskt betingad....8

2.2.3. Definitionernas konsekvenser....9

2.2.4. En beskrivning av svenskspråkiga invandrarförfattare....10

3. Teori och metod....11

3.1. Kritisk diskursanalys enligt Norman Fairclough....11

3.1.1. Teoretisk översikt....11

3.1.2. Metodologiska ansatser....12

3.1.3. Resultatens trovärdighet och rimlighet....12

3.1.4. Specifikt att ta fasta på....12

3.1.5. Konkret om analysarbetets genomförande....13

3.2. Metod för datainsamling....14

3.2.1. Val av metod....14

3.2.2. Genomförande av sökningar efter material....15

4. Presentation och analys.....17
4.1. Presentation av materialet.....17
4.1.1. Tidskrifterna.....17
4.1.2. Författarna.....17
4.2. Semantiska relationer som uttrycks i texterna.....18
4.2.1. Johannes Anyuru.....18
4.2.2. Marjaneh Bakhtiari.....18
4.2.3. Aris Fioretos.....19
4.2.4. Theodor Kallifatides.....19
4.2.5. Jonas Hassen Khemiri.....21
4.2.6. Ana Martinez.....22
4.2.7. Astrid Trotzig.....22
4.2.8. Alejandro Leiva Wenger.....23
4.3. Legitimering.....23
4.3.1. Johannes Anyuru.....23
4.3.2. Marjaneh Bakhtiari.....23
4.3.3. Aris Fioretos.....24
4.3.4. Theodor Kallifatides.....24
4.3.5. Jonas Hassen Khemiri.....25
4.3.6. Ana Martinez.....26
4.3.7. Astrid Trotzig.....26
4.3.8. Alejandro Leiva Wenger.....26
4.4. Diskurs i social praktik.....26
4.4.1. Som en del av den sociala aktiviteten i praktiken.....27
4.4.2. I representationer.....27
4.4.3. I konstituerande av identiteter.....28
5. Slutdiskussion.....30
5.1. Om diskurs i den sociala praktiken.....30
5.1.1. Diskurs som en del av den sociala aktiviteten i praktiken.....30
5.1.2. Diskurs som en del i representationer.....30
5.1.3. Diskurs som en del i konstituerande av identiteter.....31
5.2. Hur definieras begreppet invandrarförfattare i biblioteksdiskursen?.....31
Sammanfattning.....34

Käll- och litteraturförteckning.....36
Litteraturförteckning.....36
Publicerade källor.....36
Elektroniska källor.....37
Förteckning över det empiriska materialet.....37

1. Inledning

Inspirationen till denna uppsats kommer ur kursen *Samtidslitteratur* som erbjöds av Högskolan i Borås höstterminen 2011. Den sammanfattade litteraturen i Sverige mellan år 2000 och år 2010. Den visade på teorier och påståenden som hävdar att begrepp som invandrarförfattare och invandrarlitteratur har fått betydelse i samtidens litteraturkritik. Uppsatsen fokuserar därför på hur författare som har beskrivits som invandrarförfattare omskrivs i texter. Det är intressant eftersom exempelvis biblioteksspersonal kan ta intryck av sådana här texter. Eftersom biblioteksssektorn har en roll att fylla i och med förmedlandet av litteratur och författare så fokuseras det på texter i biblioteksssektorn. Metoden blir kvalitativ och valet föll på Norman Faircloughs kritiska diskursanalys.

Det finns en risk i att författare kategoriseras och om det sker så leder det nog till att dessa blir förstådda på ett annat sätt än de annars blivit. Det är intressant huruvida de teorier och påståenden som visar på detta är sanna eftersom det kan visa på att texter som omskriver författare ger en skev bild av dessa. Det är intressant om de inte är korrekta eftersom det kan visa på att teorier och påståenden som är i omlopp, om texter som omskriver författare, ändå påverkar hur dessa texter uppfattas. För blivande bibliotekarier är detta intressant eftersom biblioteksssektorn ska rikta sig till hela samhället och att detta därmed behöver göras så fördomsfritt som möjligt. Eftersom förmedling av litteratur är en central arbetsuppgift för folkbiblioteken så blir det även intressant att studera förmedling av författare.

1.1. Relevans

Jan Nolin och Fredrik Åström har beskrivit biblioteks- och informationsfältet. De har beskrivit att ämnet är fragmenterat vilket exemplifierats med att olika synsätt och procedurer hänger samman med att forskning starkt har identifierat sig med specifika praktiker och professionsfält.[1] De har visat att en undersökning har visat att av 50 europeiska biblioteks- och informationsinstitutioner har det visat sig att 35% är förlagda i ”arts and humanities”, 15% i ”social sciences”, 13% i ”communication and media”, 9% i business/management”, 4% i ”computer science” och 24% i ”other”.[2] De har visat att biblioteks- och informationsinstitutioner låtit sig utvecklas både utifrån lokala faktorer och ifrån gemensamma mål i fältet.[3] Detta visar på den bredd som biblioteks- och informationsfältet innehåller och visar på ingångar till hur ämnesvalet kan placeras inom biblioteks- och informationsvetenskapen.

Studien får förstås i ett litteratursociologiskt eller samhällsvetenskapligt perspektiv som innebär att litteraturkritiken kan ha en betydelse i samhället och att sociala faktorer i samhället kan påverka litteraturkritiken. Att ämnesvalet på det sättet hamnar i ”social sciences” borde tyda på att en koppling till biblioteks- och informationsvetenskapen finns. Anja Dahlstedt har också visat på att biblioteksforskningen i Sverige exploderade under 1960-talet och då kom att inhysas exempelvis i Uppsala i den litteratursociologiska avdelningen av den litteraturvetenskapliga institutionen.[4]

1 Nolin, Jan & Åström, Fredrik 2009. Turning weakness into strength: Strategies for future LIS. *Journal of documentation*. Vol. 66, nr. 1, s. 7.
2 Ibid., s. 9.
3 Ibid., s. 10.
4 Dahlstedt, Anja 2006. *Annorlundahet som kapital: Kategorin invandrarförfattare och annorlundahet*

Lars Höglund har gett ut en översikt över biblioteks- och informationsvetenskapen som studie- och forskningsområde. Den inleds med att ämnets fokus ligger på frågeställningar som har att göra med förmedlingen av information och kultur som vanligen är lagrad i någon form av dokument.[5] Han visar att denna formulering även fanns i Forskningsrådsnämndens (FRN) [FRN inlemmades i och ersattes av Vetenskapsrådet 2001; min anm.] formella ämnesbeskrivning. Denna ämnesbeskrivning tillade att man inom ämnet studerar den process, som beroende på syfte och innehåll kan benämnas informationsförsörjning eller kulturförmedling samt bibliotek och andra institutioner med en likartad funktion som medverkar i denna process.[6] Beskrivningar av författare kan anses vara skapande av information eller kultur. Sådan beskrivning som sker i tidskrifter kan anses vara förmedling av denna information eller kultur. De tidskrifter vars texter ska studeras kan anses vara dokument och trots att det inte handlar om direkta biblioteksdokument så får de studeras eftersom dessa tidskrifter kan hävdas medverka i denna process benämnd informationsförsörjning eller kulturförmedling som förmedlar information eller kultur (som dessutom förmedlas till biblioteksektorn). Därmed framstår ämnesvalet som relevant för biblioteks- och informationsvetenskapen.

1.2. Centrala begrepp

1.2.1. Konstruktivistisk syn på språket

Uppsatsen utgår från en beskrivning av en konstruktivistisk syn på språket från Göran Bergström och Kristina Boréus samt Alan Bryman. Bergström och Boréus beskriver att den innebär att språket inte kan skiljas från verkligheten, att man inte på ett meningsfullt sätt kan tala om en verklighet utan att språket fungerar som en sorts konstruerande lins. Medvetandet skapar med hjälp av språket ett sätt att se världen som också kan uppfattas som verkligheten. Detta beskrivs grunda sig på den ontologiska hållningen idealism som avvisar tanken att det skulle kunna finnas ett neutralt observationsspråk eller något som liknar ett sådant.[7] Bryman visar vidare att konstruktionism [konstruktivism; min anm.] innebär att sociala företeelser och deras mening är något som sociala aktörer kontinuerligt får till stånd. Synsättet innebär att sociala företeelser och kategorier inte bara skapas via socialt samspel utan att de också befinner sig i ett tillstånd av ständig revidering. Det har på senare tid visat sig innebära att forskarnas beskrivningar av den sociala verkligheten utgör konstruktioner och därmed är specifika versioner av den sociala verkligheten som inte kan betraktas som slutgiltiga.[8]

1.2.2. Invandrarförfattare

Etiketten invandrarförfattare ses som konstruerad även om det är oklart hur konstruktionen har gått till. Alltså kan man förmodligen inte uttala sig om något gemensamt kriterium som utmärker de författare som har blivit definierade som invandrarförfattare. Den abstrakta etiketten invandrarförfattare dock ses som summan

---

på det litterära fältet. s. 3.

5 Höglund, Lars 2000. *Biblioteks- och informationsvetenskap som studie- och forskningsområde*. Borås: Högskolan i Borås, Bibliotekshögskolan/ Biblioteks- och informationsvetenskap. s. 2.

6 Ibid., s. 5-6.

7 Bergström, Göran & Boréus, Kristina 2005. Samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys. Ingår i Bergström, Göran & Boréus, Kristina, red. *Textens mening och makt: Metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*. s. 22.

8 Bryman, Alan 2002. *Samhällsvetenskapliga metoder.* s. 33.

av de författare som har kommit att räknas som invandrarförfattare. Eftersom det inte framkommer hur dessa författare har kommit att räknas som invandrarförfattare så grundar sig definitionen på ett cirkelresonemang, det ges alltså ingen grundläggande förklaring till att dessa författare har kommit att få denna etikett. Det är dock ofrånkomligt eftersom uppsatsen utgår ifrån att den etiketten är konstlad och därför inte kan ta ansvar för att dessa författare har kommit att få den etiketten. Att uppsatsen utgår från ett begrepp som på det här sättet är konstlat och kanske inte förklaras rationellt går helt i linje med den konstruktivistiska synen på språket som uppsatsen utgår ifrån.

Dessa författare är intressanta eftersom de har skrivit på svenska. De är intressanta eftersom de som svenskspråkiga författare har fått etiketten invandrarförfattare. Definitionen utgår från dem eftersom de har blivit beskrivna i samma sammanhang i den tidigare forskningen, även om det inte kan garanteras att det uteslutande gäller för dessa författare att de skriver på svenska. I uppsatsens *Metod för datainsamling* i avsnittet *Genomförande av sökningar efter material* beskrivs mer ingående hur etiketten invandrarförfattare i den här uppsatsen har kommit att definieras utifrån uppsatsens *Tidigare forskning*. Detta eftersom definitionen används som grund för insamling av uppsatsens empiriska material.

För att tydligt ange teoretiskt varifrån kategorin invandrarförfattare, som uppsatsen utgår ifrån, hämtas så får uppsatsens *Tidigare forskning* börja redovisas redan här. Den viktigaste gemensamma nämnaren för de författare som kan räknas som invandrarförfattare är att de med eller utan motivering nämns i den tidigare forskningen. I den tidigare forskningen nämns de antingen genom att författare till den tidigare forskningen har tilldelat dem den etiketten eller genom att författare till den tidigare forskningen påstår att dessa författare på andra sätt har blivit tilldelade den etiketten.

Uppsatsens tidigare forskning baseras huvudsakligen på Satu Gröndahl och Magnus Nilsson. Gröndahl har visat på att språk som inte omfattas av språkpolitiska och juridiska beslut som räknar in dem som exempelvis nationella minoritetsspråk hamnar utanför vilket leder till att de språkmässigt definieras i kategorin invandrarspråk.[9] Utifrån detta kan man tolka att författare kan kategoriseras som invandrarförfattare om de på något sätt kan kopplas ihop med dessa språkgrupper som kategoriseras som invandrarspråk. Nilsson har visat på att man utgår från ett så kallat etniskt filter för att utifrån specifika uppfattningar av begreppet etnicitet definiera vissa författare som invandrarförfattare.[10] Utifrån detta kan man tolka att författare kan kategoriseras som invandrarförfattare genom att de kopplas samman med specifika uppfattningar av begreppet etnicitet.

1.3. Problemformulering

Man kan anta att litteraturkritiken har betydelse för hur författare tas emot av de som läser litteraturkritiken. Man kan även anta att den har betydelse för vilka uppfattningar läsarna av litteraturkritiken får om de författare som behandlas i litteraturkritiken. Därför är det intressant att utifrån de teorier och påståenden som hävdar att vissa svenskspråkiga författare i litteraturkritiken har bedömts som invandrarförfattare,

9 Gröndahl, Satu 2002. Inledning: Från mångkulturell till mångspråkig litteratur? Ingår i Gröndahl, Satu, red. *Litteraturens gränsland*. s. 12.

10 Nilsson, Magnus 2010. *Den föreställda mångkulturen: Klass och etnicitet i svensk samtidsprosa*. s. 15-53.

studera hur dessa författare omskrivs i nyligen utgivna texter.

Det är antagligen inte vanligt att skribenter och recensenter klart uttalat beskriver svenskspråkiga författare på detta sätt. De teorier och påståenden som hävdar detta grundar sig på tolkningar av litteraturkritiken. Tolkningar som visar på att vissa författare omskrivs i litteraturkritiken på sätt som verkar märkliga men som kan förklaras utifrån synsättet att litteraturkritiken behandlar dessa författare som invandrarförfattare. Denna uppsats fokuserar på en biblioteksdiskurs. Den fokuserar därmed på de texter som återfinns i tidskrifter som riktar sig till biblioteksektorn och på framställning av svenskspråkiga författare som har fått etiketten invandrarförfattare i dessa. Den fokuserar alltså på alla texter som omskriver invandrarförfattare och inte bara på de texter som kan räknas till litteraturkritiken.

Det är svårt att identifiera några bra definitioner på vad som skulle kunna karaktärisera så kallade invandrarförfattare men som inte karaktäriserar författare som inte är så kallade invandrare. Eftersom sådana definitioner tydligen ändå har använts så kan studien utgå från detta begrepp invandrarförfattare och undersöka hur författare som har fått den etiketten förmedlas i texter. Detta blir relevant att studera utifrån antagandet att texter som omskriver författare kan påverka hur dessa kommer att uppfattas exempelvis av bibliotekspersonal och därmed i förlängningen också hur denna bibliotekspersonal kommer att förmedla dessa till bibliotekens besökare.

1.4. Syfte

Syftet med denna uppsats är att undersöka hur ett antal författare som har fått etiketten invandrarförfattare förmedlas i texter.

1.5. Frågeställning

Hur beskrivs författare som har fått etiketten invandrarförfattare, i en biblioteksdiskurs, i texter som riktar sig till biblioteksektorn?

1.6. Avgränsning

Enligt den konstruktivistiska syn på språket som studien utgår ifrån, som gör att texter kan studeras för att klargöra vilka betydelser dessa kopplar till olika författare, ska det klargöras hur texter beskriver författare. Fokus ligger på de författare som har fått etiketten invandrarförfattare och på hur dessa sammantaget omskrivs. Det görs utifrån en biblioteksdiskurs, i form av tidskrifter som riktar sig till biblioteksektorn.

Tidsmässigt avgränsas studien till att gälla texter utgivna från år 2000 och till år 2012. Det gäller enbart material på svenska. En avgränsning av de texter som riktar sig till biblioteksektorn görs också till vissa bibliotekstidskrifter och det framkommer i uppsatsens *Metod för datainsamling* och dess avsnitt *Val av metod*. Undersökningen gäller hur författare som har fått etiketten invandrarförfattare beskrivs i dessa tidskrifter under denna tidsperiod, alltså gäller undersökningen inte hur begreppet förändras över tid. Eftersom ett fokus finns på hur dessa författare omskrivs sammantaget så fokuserar studien på att identifiera likheter i hur författarna omskrivs.

2. Tidigare forskning

Den tidigare forskningen består av två delar. Den utgörs mest av resonemang från Satu Gröndahl ur en antologi som hon också är redaktör för[11] och ett kapitel i en bok av Magnus Nilsson.[12] Nilsson ger en översikt över den litteraturforskning som han verkar anse är relevant för att förklara begreppet invandrarförfattare. Han visar att den mestadels utgår från Gröndahl och Lars Wendelius.[13] En magisteruppsats av Anja Dahlstedt[14] nyttjas också för att förklara begreppet. Även Dahlstedt refererar till Gröndahl.[15] Två perspektiv på hur begreppet invandrarförfattare kan förstås tas alltså upp, ett konstruktivistiskt perspektiv som kan kopplas till Nilsson och ett annat perspektiv som kan kopplas till Gröndahl.

Nilsson menar att Gröndahl i denna antologi uppfattar invandrar- och minoritetslitteraturer snarare som uttryck för existerande kulturer än som diskursiva fenomen som bidrar till konstruktionen av etniska identiteter. Han menar också att en liknande konstruktion av fenomenet invandrarlitteratur finns i Wendelius *Den dubbla identiteten*. Nilsson visar nämligen att Wendelius där hävdar att termen invandrarförfattare kan försvaras på vetenskapliga grunder eftersom forskningen kommer att behöva den för att beskriva en framväxande litterär verklighet. Enligt Nilsson så framhåller Wendelius framför allt att begreppet invandrarförfattare (och minoritetsförfattare) har en tydlig relevans eftersom det betecknar litteratur som präglas av tematisk och motivisk homogenitet.[16]

Det är oklart om Gröndahl verkligen uppfattar invandrar- och minoritetslitteraturer som uttryck för existerande kulturer. Mer tydligt är att Gröndahl verkar utgå från ett synsätt där minoritetslitteratur definieras utifrån lagstiftning (på juridiska och politiska faktorer) och invandrarlitteratur som det som då blir över. En tolkning är att viss svenskspråkig litteratur på grund av detta kan ses som invandrarlitteratur och att det kan förklara att författare av denna litteratur kan få etiketten invandrarförfattare. Gröndahls teoretiserande fungerar som konstrast till Nilssons teoretiserande. Wendelius vetenskapliga försvar av termen invandrarlitteratur verkar vara litteraturvetenskaplig eftersom dess kategorisering grundar sig på påstådd tematisk och motivisk homogenitet. Eftersom studien gäller författare och inte litteratur så framstår därför Wendelius synsätt som ointressant. Gröndahl grundar sig delvis också på synsätt på litteratur i sina resonemang om invandrarförfattare, men framstår som relevant eftersom resonemangen handlar om juridiska och politiska förklaringar.

2.1. Angående konstruktionen av ”invandrar”-etiketten

Denna del av den tidigare forskningen fyller funktionen att klargöra hur man kan förstå begreppet invandrarförfattare från ett konstruktivistiskt perspektiv.

11 Gröndahl, Satu, red. 2002. *Litteraturens gränsland: Invandrar- och minoritetslitteratur i nordiskt perspektiv.*
12 Nilsson, Magnus 2010. *Den föreställda mångkulturen: Klass och etnicitet i svensk samtidsprosa*.
13 Ibid., s. 40-43.
14 Dahlstedt, Anja 2006. *Annorlundahet som kapital: Kategorin invandrarförfattare och annorlundahet på det litterära fältet.*
15 Ibid., s. 14.
16 Nilsson, Magnus 2010. *Den föreställda mångkulturen: Klass och etnicitet i svensk samtidsprosa*. s. 40-42.

2.1.1. Övergripande

Nilsson beskriver vad han benämner som det etniska filtret.[17] Han sammanfattar det dels med att såväl anammandet/accepterandet av, som avståndstagandet från, etnifierade författarroller måste förstås i relation till både förhållanden inom det litterära fältet och förhållanden i det sociala fältet som helhet. Han menar också att den föreställda mångkulturen spelar en avgörande roll på båda dessa nivåer.[18] Nilsson hävdar att en nationell självbild har växt fram enligt vilken Sverige har blivit ett mångkulturellt samhälle som grundar sig på fenomen som migration och kulturell mångfald som man ser positivt på vilket har kommit att formuleras med invandrarlitteraturen.[19] Han menar att invandrarlitteraturen bör förstås som dels en produkt av föreställningen om Sverige som ett mångkulturellt samhälle, dels som en litterär praktik som bidrar till framväxten av denna föreställning och dels som en arena för kritik av densamma.[20]

2.1.2. Det etniska filtret

Nilsson resonerar kring vad som benämnts som en andra generations invandrarförfattare. Han menar att exempelvis Alejandro Leiva Wenger, Jonas Hassen Khemiri, Johannes Anyuru och Marjaneh Bakhtiari har kommit att benämnas så.[21] Han menar att många av de författare som har tillskrivits etniska författarroller har försökt att värja sig. Han visar att det gäller för Trotzig, Khemiri, Bakhtiari och Kallifatides att de med stort eftertryck har protesterat mot att etiketteras som invandrarförfattare.[22]

Det etniska filtret beskrivs med hänvisningar till en tidigare idédebatt. Det visas att Astrid Trotzig i den, i ett bidrag till antologin *Orientalism på svenska*, har dragit slutsatsen att etnicitet har blivit ett filter genom vilket invandrade författare och deras verk betraktas. Det visas att Aleksander Motturi i den har använt begreppet etnotism för att beskriva vår tids dominerande tänkande om skillnader. Att Motturi menat att detta tänkande om skillnader i synnerhet utmärks av en särskild typ av skillnadstänkande som gör sig påmind i samtida kulturproduktion vilket enligt Motturi manifesterar sig bland annat i ”neoexotisk representation av musik, litteratur, scenkonst etc, där kunskap om upphovsmannens etnicitet, eller etniska eller kulturella bakgrund, inte blott utgör en biografisk detalj utan också ett ofrånkomligt, identifierande och främmandegörande mantra i varje anmälan och estetisk analys av verket”.[23]

Nilsson visar även på en tysk analys utgiven 1996 som visat på att en utbredd tendens att generalisera iakttagelser om tysk litteratur skriven av utländska författare fanns. Att denna litteratur ofta tolkats med utgångspunkt i stereotypa föreställningar om invandrare. Vilket dels betyder att den setts som uttryck för upphovsmännens biografier och dels att upphovsmännens verkliga biografier skymts av föreställningar om kollektiva identiteter. Dess författare Amodeo iakttog att kritiken av litteraturen skriven av utländska författare ofta varit exotiserande. Att denna kritik har använt ett begrepp

17 Nilsson, Magnus 2010. *Den föreställda mångkulturen: Klass och etnicitet i svensk samtidsprosa*. s. 15-53.
18 Ibid., s. 53.
19 Ibid., s. 10.
20 Ibid., s. 12.
21 Ibid., s. 9.
22 Ibid., s. 43.
23 Ibid., s. 15-17.

hon kallar ”Entfiktionalisierung” som kan översättas till av-fiktionalisering. Med detta begrepp har hon visat på att tysk litteratur skriven av utländska författare ofta läses som ett slags bekännelselitteratur som på ett autentiskt sätt uttrycker invandrarproblematiken.[24]

2.1.3. Begreppet invandrarförfattare som kategori

Dahlstedt har undersökt litteratursamhällets struktur genom en studie av hur litteraturkritiken förhåller sig till fyra olika litterära verk skrivna av författare i kategorin invandrarförfattare.[25] Hon anser att det är problematiskt att tala om invandrarförfattare på det kategoriserande sätt som hon gör i sin uppsats. Hon förklarar därför att hon utgår från ett konstruktivistiskt perspektiv och därmed ser på föreställningen om invandrarförfattaren som socialt konstruerad. I uppsatsen studerar hon kategorin utifrån mottagandet av fyra författares debutböcker. Dessa författare är Alejandro Leiva Wenger, Johannes Anyuru, Jonas Hassen Khemiri och Marjaneh Bakhtiari. Hon visar att alla dessa författare offentligt i intervjuer har motsatt sig att kategoriseras som invandrarförfattare.[26]

Hennes teoretiserande om kategorisering visar på en studie som visat på att ordet invandrare i Sverige gått från sin rent språkliga innebörd, människor som flyttat från ett land till ett annat, till att representera allt som inte är svenskt. Denna studie visar även på att invandrarkategorin bär på en negativ förförståelse och i offentlig debatt ofta förknippas med problem av olika slag. Dahlstedt menar att benämningen invandrarförfattare har kopplats till vissa grundläggande särskiljanden. Dessa handlar om att de kan ha någon typ av invandrarbakgrund, kan ha växt upp i invandrartäta förorter, kan ha behandlat något särskilt tema som frågor om mångkulturell identitetskonstruktion eller förhållandet mellan invandrare och svenskar samt kan ha skrivits på en viss typ av svenska i form av en så kallad Rinkeby-svenska.[27]

2.1.4. Hur författare av kategorin invandrarförfattare har tenderat att bli bedömda utifrån ursprung

Wendelius visar att skribenter som skildrar en så kallad immigranttillvaro ofta har bedömts som rapportörer för en verklighet som i allmänhet är okänd för de etniska svenskarna. Han visar att man har kunnat iaktta en strävan hos kritikerna att hitta referenspunkter i invandrarförfattarnas ursprungliga kulturmiljö. Där sådana referenspunkter saknas får ursprungslandets historia och politiska och sociala förhållanden inte sällan bilda den fond mot vilken betraktelsen framställs. Han visar att det också händer att det främmande i sig, det som har att göra med det kulturella och geografiska avståndet, tilldrar sig recensentens intresse och görs till föremål för reflektion. Wendelius menar att man i samtliga dessa fall där författaren kopplas ihop med sin ursprungsmiljö kan se en etnisk faktor i bedömningen. Att författare blir intressanta därför att de kommer ifrån en viss miljö och i sin text tematiserar denna eller

24 Nilsson, Magnus 2010. *Den föreställda mångkulturen: Klass och etnicitet i svensk samtidsprosa*. s. 17-18.
25 Dahlstedt, Anja 2006. *Annorlundahet som kapital: Kategorin invandrarförfattare och annorlundahet på det litterära fältet.* s. 1.
26 Ibid., s. 4.
27 Ibid., s. 22-23.

- mer eller mindre direkt - reflekterar över innebörden i sitt ursprung.[28] Han menar att dessa författare har bedömts utifrån i vilken grad deras verk kan sägas vara intressanta som dokument om dem som etniska grupper, medan det estetiska värdet av deras skildringar inte har ansetts som relevant.[29]

2.2. Angående den politiska/juridiska definitionen av invandrarförfattare

Satu Gröndahl är redaktör för antologin *Litteraturens gränsland: Invandrar- och minoritetslitteratur i nordiskt perspektiv.*[30] Gröndahl beskriver angående den här antologin att flera av bidragen som har att göra med invandrarlitteratur får ses som pionjärarbeten.[31] Detta sammantaget med att Nilsson visat på att litteraturforskningen som handlar om invandrarlitteratur inte utgörs av mer än denna antologi och Wendelius bok visar på att forskningen är outvecklad.

2.2.1. Övergripande

Gröndahl visar på synsättet att så kallade etniska litteraturer, som i Norden varit alltmera synliga sedan 1960-talet, aktualiserar frågeställningar om bland annat litteraturens roll i ett kollektivs identitetsbildning.[32] Överlag gör hon en uppdelning mellan invandrar- och minoritetslitteratur. Hon anser att denna uppdelning kan uppfattas som artificiell och menar att den kan förstås som mer betingad av minoritetspolitiska beslut än av vetenskapliga kriterier.[33] Hon beskriver att litteratur som skrivs på det svenska språket brukar definieras som svensk litteratur och att svenska litteraturhistorier brukar presentera immigrant- och minoritetsgruppernas svenskspråkiga produktion under rubriker som ”De nya svenskarna” och ”Invandrarlitteratur” och så vidare.[34] Hon beskriver också att man i definitioner av etniska gruppers litteraturer brukar grunda sig på kriterier som språk, teman, utgivningsland och författarens bakgrund.[35]

2.2.2. Hur uppdelningen mellan invandrar- och minoritetslitteratur kan förstås som politiskt/juridiskt betingad

Gröndahl beskriver hur man kan förstå denna uppdelning som betingad av minoritetspolitiska beslut eftersom man under de senaste åren i alla nordiska länder med större minoritetsgrupper har gjort ansatser till att förnya eller skapa en minoritetspolitik i samklang med internationella konventioner. Det har inneburit ratificeringar av Europarådets ramkonvention för skydd av nationella minoriteter och Europarådets

28 Wendelius, Lars 2002. *Den dubbla identiteten: Immigrant- och minoritetslitteratur på svenska 1970-2000.* s. 41.
29 Ibid., s. 42.
30 Gröndahl, Satu, red. 2002. *Litteraturens gränsland: Invandrar- och minoritetslitteratur i nordiskt perspektiv.*
31 Gröndahl, Satu, red. 2002. *Litteraturens gränsland: Invandrar- och minoritetslitteratur i nordiskt perspektiv.* s. 8.
32 Ibid., s. 7.
33 Gröndahl, Satu 2002. Inledning: Från mångkulturell till mångspråkig litteratur? Ingår i Gröndahl, Satu, red. *Litteraturens gränsland*. s. 13-14.
34 Gröndahl, Satu 2002. Invandrar- och minoritetslitteraturer i Sverige: Från förutsättningar till framtidsutsikter. Ingår i Gröndahl, Satu, red. *Litteraturens gränsland*. s. 40.
35 Ibid., s. 41.

konvention om regionala språk och minoritetsspråk. Det har enligt Gröndahl inneburit att den språk- och kulturpolitiska situationen i Norden har ändrats markant under det senaste decenniet [1990-talet; min anm.]. Hon anser att gränsdragningen mot invandrarspråken samtidigt blivit tydligare. Hon beskriver att invandrarspråken idag utgör den enda kategori av språk vars ställning inte definierats officiellt eller genom nationella språkpolitiska program.[36]

Gröndahl menar att de definitioner och benämningar som i antologin används om invandrar- och minoritetslitteraturer berättar om den position som dessa grupper har i sitt nuvarande värdsamhälle. Att de är uttryck för de politiska förhållanden som legat till grund för uppkomsten av dessa litteraturer.[37] Hon visar att det har påpekats att minoritetslitteraturer eller marginella litteraturer utgör en väsentlig del i definitionen av majoritetslitteraturen, i synnerlighet i definitionen av dess gränser.[38] Hon beskriver att man i analyser av olika samhällens förhållningssätt till språklig mångfald ofta behandlar de nationella minoriteterna och invandrarna som separata kategorier. Att man beskriver utvecklingen i USA och många europeiska länder med att invandrarna där länge har sett sig som etniska grupper och inte som nationella minoriteter och att denna så kallade etniska renässans som skett på 1960- och 70-talet i USA har gett upphov till krav på självbestämmande, erkännande av modersmålet med mera.[39]

Den skönlitterära utgivningen i Sverige, visas vara tämligen omfattande både bland invandrar- och minoritetsgrupperna. Gröndahl menar att invandrar- och minoritetslitteraturer håller på att växa fram i Sverige på ett liknande sätt som sker i USA, Kanada och övriga Europa samt att gränsdragningen mellan invandrar- och minoritetslitteratur är inte helt given.[40] Hon menar att uppsvinget på 1970-talet i produktionen av minoritets- och invandrarlitteraturer i Sverige och i övriga Norden delvis kan förklaras med de postkoloniala litteraturernas utveckling i de före detta franska och engelska kolonierna.[41]

2.2.3. Definitionernas konsekvenser

Gröndahl diskuterar kring etiketter som författare kan få som innebär att de kategoriseras som exempelvis invandrarförfattare. Hon menar att det är uppenbart att det finns en hierarki mellan de markerade uttrycken. Ett antal författare som har blivit klassificerade med de etiketterna har framhävt att de vill ses som vanliga författare. Angående andra generationens invandrarförfattare som skriver på svenska verkar dock den etniska bakgrunden relativt sällan ses som en betydelsefull faktor för analysen eller beskrivningen av produktionen. Hon menar att man kan se det utifrån receptionen av författarna Mare Kandres, Nina Kaltialas, Joakim Pirinens och Aris Fioretos verk.[42]

Gröndahl menar att de stilistiska och språkliga särdragen i svenskspråkig invandrarlitteratur är ett outforskat fält. Att man i recensioner av ett flertal

36 Gröndahl, Satu 2002. Inledning: Från mångkulturell till mångspråkig litteratur? Ingår i Gröndahl, Satu, red. *Litteraturens gränsland*. s. 12.
37 Ibid., s. 15.
38 Ibid., s. 16.
39 Ibid., s. 29.
40 Gröndahl, Satu 2002. Invandrar- och minoritetslitteraturer i Sverige: Från förutsättningar till framtidsutsikter. Ingår i Gröndahl, Satu, red. *Litteraturens gränsland*. s. 35.
41 Ibid., s. 37.
42 Ibid., s. 38-39.

invandrarförfattares verk, som Fateme Behros, Hama Dostan, Jila Mossaed och Rimma Markova har påpekat att behandlingen av svenskan inte alla gånger är normenlig. Hon visar att man har kunnat konstatera att vissa mönster i argumentationen skiljer sig kring svensktalandes texter. Att man i mottagandet av svenskspråkig invandrarlitteratur ofta framhäver dess förnyande påverkan på det svenska språket som exempel på att man försöker legitimera dessa litteraturer som studieobjekt. Att de, som Lars Furuland har påpekat, endast har setts som legitima studieobjekt för litteraturforskningen om de kunnat förbindas med nya estetiska framstötar.[43]

2.2.4. En beskrivning av svenskspråkiga invandrarförfattare

Gröndahl visar att man inom forskningen om invandrarlitteraturer ofta har påpekat att det inte finns några övergripande eller självklara analysmodeller. Att den teoretiska referensramen ofta har hämtats från litteratursociologin, cultural studies eller den postkoloniala teoribildningen, vilka används mer som paraplytermer än som enhetliga beskrivningsmodeller.[44] Hon menar att erövrandet av det svenska språket hos ett antal invandrarförfattare kan utgöra ett uttryck för fullt medborgarskap i det svenska samhället. Hon visar att Ana L. Valdéz, Fateme Behros, Benareh Abbe, Ana Martinez, Jila Mossaed, Theodor Kallifatides och andra i ett flertal sammanhang har uttalat sin strävan efter att lära sig det svenska språket så fullständigt som möjligt.[45]

43 Gröndahl, Satu 2002. Invandrar- och minoritetslitteraturer i Sverige: Från förutsättningar till framtidsutsikter. Ingår i Gröndahl, Satu, red. *Litteraturens gränsland*. s. 55-56.
44 Ibid., s. 59.
45 Ibid., s. 60.

3. Teori och metod

3.1. Kritisk diskursanalys enligt Norman Fairclough

3.1.1. Teoretisk översikt

Fairclough visar att kritisk diskursanalys får förkortas som CDA.[46] Han inleder sin summering av de teoretiska sakerna som har att göra med CDA med att betona att begreppet social praktik har en central plats. Detta eftersom det tillåter ett oscillerande mellan perspektiv som handlar om social struktur och perspektiv som handlar om social aktion och sociala agenter. Han framhåller att det är nödvändigt att förhålla sig till båda dessa perspektiv. Han visar att CDA är analys av dialektiska förhållanden mellan diskurs (exempelvis språk eller bilder) och andra element som har att göra med social praktik (exempelvis aktiviteter, subjekt och deras sociala relationer, objekt, tider och platser, former av medvetanden samt värdegrunder). Han menar att man inte kan ta för givet att diskurs spelar någon roll för en social praktik utan att det måste slutledas genom analys.[47]

Fairclough beskriver hur social praktik och social struktur ska förstås i samband med sociala händelser genom att social struktur definierar vad som är möjligt, sociala händelser konstituerar vad som gäller och social praktik medierar mellan dem.[48] Texter är exempel på sociala händelser, men Fairclough visar att även andra saker räknas som sociala händelser, exempelvis fotbollsmatcher.[49] Han beskriver social praktik som artikulering som kan associeras med speciella arenor av socialt liv, som exempelvis klassrums-undervisning.[50] Man kan också på detta sätt betrakta bibliotekstidskrifter som en speciell arena av socialt liv. Man kan därmed betrakta artikuleringen av texter i bibliotekstidskrifter som en social praktik.

Fairclough visar att diskurs figurerar på tre sätt i social praktik. För det första som en del av den sociala aktiviteten i praktiken. Det exemplifieras med att det exempelvis hör till ett arbete att prata på ett visst sätt. För det andra i representationer. Det exemplifieras med att exempelvis handla om rekontextualisering. För det tredje i konstituerande av identiteter. Det exemplifieras med att en politisk ledare delvis konstrueras genom diskurs.[51] Han menar att diskurser innehåller representationer av hur saker är och har varit, samt representationer om hur saker skulle kunna vara eller borde vara. Att begrepp som har att göra med sociala praktiker kan påverka materiella förverkliganden av diskurser. Detta exemplifieras med att exempelvis nya sätt att leda företag (i form av exempelvis new management eller i icke-hierarkiska nätverk) kan möjliggöras diskursivt som nya genrer och därför kan förverkligas materiellt. Han menar att processer därmed kan göra så att individer mer och mer börja se diskurserna som sina egna och att nya sätt att vara, nya identiteter, inpräntas.[52]

46 Fairclough, Norman 2003. *Analysing discourse: Textual analysis for social research*. s. 202.
47 Ibid., s. 205.
48 Ibid., s. 223.
49 Ibid., s. 21.
50 Ibid., s. 25.
51 Ibid., s. 206.
52 Ibid., s. 207-208.

3.1.2. Metodologiska ansatser

Bryman menar att man bör sätta en metod i sitt sammanhang och visa vilken praxis som gäller för att bättre förstå den. Detta genom att exempelvis koppla den till uppfattningar om hur man enligt metoden ifråga anser att den sociala verkligheten ska studeras.[53] I uppsatsen så antas att metodens epistemologiska hållning är tolkande. Man kan anta att dess ontologiska hållning är en konstruktivistisk syn på språket som inte utesluter en objektivistisk syn på den yttre verkligheten. Bryman visar på att man kan klargöra en metod genom att visa på vilken sorts strategi som väljs av alternativen kvantitativ eller kvalitativ. Eftersom metoden huvudsakligen inriktas på ett tolkande synsätt och konstruktionism i synen på innehållet i de texter som ska studeras så blir metoden enligt Bryman kvalitativ.[54]

3.1.3. Resultatens trovärdighet och rimlighet

Bergström och Boréus menar att reliabiliteten i diskursanalys kan diskuteras generellt men att validiteten måste bedömas separat i varje specifik undersökning. De menar att studier som använder sig av lingvistiska tekniker har bättre förutsättningar för att uppnå god reliabilitet. Angående validitet så menar de att när det gäller kritisk diskursanalys så bör validitetsfrågan relateras till vilket maktperspektiv man utgår ifrån. De menar att lingvisters sätt att låta citat ha en mer framträdande roll, vilket ofta är fallet i studier med kritisk diskursanalys, gynnar genomskinligheten i studien. God validitet fås genom att textanalysen är detaljerad och följer lingvistiskt förankrade regler för att studera text.[55] Faircloughs CDA är lingvistiskt inriktad[56] och kan därför antas ge både god reliabilitet och validitet. Eftersom uppsatsens *Presentation och analys* och dess avsnitt *Semantiska relationer som uttrycks i texterna* låter citat ha en framträdande roll och detta avsnitt utgör en ganska stor del av uppsatsens analysdel så kan uppsatsen anses ha en relativt god validitet.

3.1.4. Specifikt att ta fasta på

Fairclough menar att man specifikt kan undersöka betydelsebärande relationer mellan satser och avsnitt i texter. Han menar att det kan vara bra om man vill undersöka dels legitimering, dels hegemoni, överensstämmelser och skillnader och dels framträdande och verklighet.[57] Av dessa tre kategorier så undersöka dock bara legitimering. En tolkning är att Fairclough visar att legitimering av författare betyder etablering av dem genom förklaringar och rättfärdiganden.[58]

Fairclough ger exempel på hur man kan analysera detta utifrån semantiska relationer. Vilket då kan göras genom att man ser på kausala samband (resultat kan då förklaras utifrån att det finns skäl, konsekvenser har iakttagits eller för att någon hade en avsikt). Genom att man ser på vilka villkor som gäller. Genom att man ser på det additiva (när

53 Bryman, Alan 2002. *Samhällsvetenskapliga metoder.* s. 16.
54 Ibid., s. 33-34.
55 Bergström, Göran & Boréus, Kristina 2005. Diskursanalys. Ingår i Bergström, Göran & Boréus, Kristina, red. *Textens mening och makt: Metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*. s. 352-353.
56 Fairclough, Norman 2003. *Analysing discourse: Textual analysis for social research*. s. 1-2.
57 Ibid., s. 87.
58 Ibid., s. 87-88.

påståenden bara kopplas till ett annat påstående i form av exempelvis ”Vilken dag! Tåget var försenat, *och* hunden var sjuk”). Genom att man ser på det genomtänkta och exemplifierade samt genom att man ser på det kontrastiva (exempelvis ”tåget var försenat, *men* vi kom ändå fram i tid”). Fairclough menar även att man kan se på semantiska relationer på en högre nivå vilket exemplifieras med att reklamtexter bygger på en viss semantisk relation i form av en problem-lösning-relation. Han menar att man även kan se på grammatiska relationer i form av parataxis, hypotaxis och inbäddning. Parataxis innebär då att fraser eller stycken uttrycks som jämbördiga medans hypotaxis innebär att vissa fraser eller stycken är överordnade andra fraser eller stycken. Inbäddning innebär att ett stycke är inbäddat i ett annat stycke.

Fairclough visar också hur man kan se att saker legitimeras vilket kan ske genom auktorisering, rationalisering, moralisk utvärdering eller vad Fairclough benämner som ”mythopoesis”. Auktorisering innebär då legitimering genom hänvisning till tradition, sed, lag eller till personer som anses vara auktoriteter. Rationalisering innebär då legitimering med hänvisning till nyttigheten av en institutionaliserad handling. Moralisk utvärdering innebär då legitimering med hänvisning till är värdesystem. ”Mythopoesis” innebär då att legitimering framförs med ett narrativ, exempelvis genom att man målar upp en bild av ”den nya tiden” och utifrån den bilden legitimerar saker.[59]

3.1.5. Konkret om analysarbetets genomförande

Konkret så handlar då analysarbetet sammanfattningsvis om två steg. För det första så analyseras texterna genom analyser av följande semantiska relationer i dem.

- Kausala samband, vilka villkor som framkommer, det additiva och kontrastiva samt det genomtänkta och exemplifierade.
- Semantiska relationer som förstås som på en högre nivå.
- Grammatiska relationer i form av parataxis, hypotaxis och inbäddning.

Detta för att visa på hur texterna beskriver de så kallade invandrarförfattarna utifrån kategorin legitimering. Utifrån denna kategori så undersöks den sociala praktikens betydelse. För det andra analyseras därmed hur diskurs figurerar i social praktik. Analysen av diskurs i social praktik utgår alltså från hur invandrarförfattarna legitimeras i de undersökta texterna och visar utifrån detta hur biblioteksdiskursen omskriver invandrarförfattarna.

För det första så analyseras då de semantiska relationerna genom att texterna analyseras i tur och ordning efter de anvisningar som Fairclough har angett. Först så undersöks betydelsebärande relationer mellan satser och avsnitt i texter utifrån analyser av semantiska relationer i form av kausala samband, vilka villkor som gäller, det additiva, det kontrastiva samt det genomtänkta och exemplifierade. Analyser av kausala samband görs genom iakttagelser av sådana i texterna. Angående hur texterna artar sig så iakttas om man kan anse att det finns skäl för det, om det kan tänkas vara konsekvenser av något eller om det beror på att det har funnits avsikter. Analyser av vilka villkor som gäller görs genom iakttagelser av villkor som kan tänkas gälla. Analyser av det additiva och det kontrastiva görs genom iakttagelser av additiva och kontrastiva påståenden. Analyser av det genomtänkta och exemplifierade görs genom iakttagelser av

59 Fairclough, Norman 2003. *Analysing discourse: Textual analysis for social research*. s. 98-99.

genomtänkta resonemang och av exempel som finns med för att belysa resonemang. Därefter så undersöks semantiska relationer på en högre nivå genom iakttagelser av övergripande semantiska relationer likt den som Fairclough menar att man kan iaktta hos reklamtexter. Sedan undersöks om de grammatiska relationer som Fairclough benämner som parataxis, hypotaxis och inbäddning kan iakttas.

För det andra så analyseras då hur diskurs eventuellt figurerar i social praktik vilket undersöks på tre sätt vilka beskrivs i uppsatsens *Kritisk diskursanalys enligt Norman Fairclough* i avsnittet *Teoretisk översikt*. Sammanfattningsvis handlar det för det första om att diskurs som en del i den sociala praktiken undersöks utifrån sättet som texterna är skrivna på. Det handlar för det andra om hur diskurs i representationer undersöks utifrån hur rekontextualisering går till. Rekontextualisering förstås då som hur texter eller händelser omskrivs i texter. För det tredje så handlar det om att diskurs i konstituerande av identiteter undersöks utifrån den identitetskonstruktion som kan iakttas.

3.2. Metod för datainsamling

3.2.1. Val av metod

Wildemuth ger en vägledning om hur data kan samlas in genom att förespråka en som hon beskrivs som ”sampling for intensive studies”.[60] Denna beskrivs som en datainsamlingmetod anpassad för studier som intresserar sig för hur någon form av kausala processer fungerar i ett begränsat urval av fall. Det innebär att den data man samlar in får väljas utifrån kriterier som gör att urvalet blir rikt på kulturell data angående det fenomen som man vill studera. Det ställer krav på att forskaren förstår sitt forskningsområde och det fenomen som ska studeras, så pass bra den kan identifiera och välja det mest lämpliga urvalet.[61] De menar att varje insamlad data ska kunna motiveras och det slutgiltiga materialet som man utgår ifrån i sin studie ska presentera ett balanserat perspektiv på forskningsfrågan. Det föreslås att man väljer en av två lämpliga datainsamlingsmetoder i form av ”purposive sampling” eller ”theoretical sampling”.

De visar att så kallad ”purposive sampling” (ändamålsenlig datainsamling) beskrivs syfta till att maximera upptäckten av heterogena mönster och problem som uppstår i specifika kontexter. Att det även syftar till att maximera forskarens förmåga att identifiera framväxande teman som har att göra med kontextuella förhållanden och kulturella normer. Att denna metod innebär att man väljer ett sätt att förstå relationen mellan ens urval av data och det vidare universumet eller populationen till vilket det relaterar. Detta genom att man väljer antingen ett representativt urval för att få ett urval som liknar det som man har valt att inte ta med i sitt urval eller ett strategiskt urval för att ens urval ska bestå av extremfall.[62] Så kallad ”theoretical sampling” beskrivs syfta till utveckling av teori.[63] Uppsatsen syftar inte till att utveckla teori. Ändamålsenlig datainsamling väljs eftersom identifiering av framväxande teman är ett mål med studien.

60 Wildemuth, Barbara M. 2009. Discourse analysis. Ingår i Wildemuth, Barbara M., red. *Applications of social research methods to questions in information and library science*. s. 323.
61 Wildemuth, Barbara M. & Cao, Leo L. 2009. Sampling for intensive studies. Ingår i Wildemuth, Barbara M., red. *Applications of social research methods to questions in information and library science*. s. 129.
62 Ibid., s. 130.
63 Ibid., s. 131.

Eftersom uppsatsen syftar till att ge en samlad bild av hur beskrivning av författare i texter går till, så blir ambitionen därmed att urvalet av texter ska vara representativt.

Wildemuth och Cao beskriver också hur mycket data som ska samlas in. Att det beror på ens forskningsfråga och studiens syfte. Att om den insamlade datan räcker för att svara på en specifik forskningsfråga så kan det innebära att man har tillräckligt med data. Att andra kriterier kan vara att datan räcker för att ge förståelse av det begrepp man undersöker eller begreppets relation till andra begrepp. Att materialet bör innehålla data som sannolikt borde motsäga ens preliminära teori. Att man även får utgå från ens val av antingen ett representativt eller illustrativt urval av data.[64] Angående denna fråga så har nog tillräcklig data samlats in när studien kan sägas ha uppnått en god reliabilitet vilket diskuteras i uppsatsens *Kritisk diskursanalys enligt Norman Fairclough* och dess avsnitt *Resultatens trovärdighet och rimlighet* som behandlar uppsatsens val av analysmetod. Slutsatsen av det blir att den mängd data som behöver samlas in beror på hur väl analysmetoden utvecklas.

Bergström och Boréus menar att angående studiens empiriska material så ska detta källmaterial motiveras.[65] Det utgörs av texter i tidskrifter inom biblioteksektorn. Detta eftersom studien inte gäller alla de texter som omskriver invandrarförfattare utan enbart texter som ingår i biblioteksdiskursen. Det gäller närmare bestämt tidskrifterna *Biblioteksbladet*, *DIK Forum* och *Bibliotek i Samhälle* samt i viss mån *Bibliotek för alla* och *Biblioteket i Fokus*. *Biblioteksbladet*, *DIK Forum* och *Bibliotek i Samhälle* har valts eftersom de verkar rikta sig direkt till bibliotekspersonal. Det gäller även för *Bibliotek för alla* som dock har en så specifik inriktning genom att den utges av Talboks- och punktskriftsbiblioteket[66] att den framstår som att ha mindre relevans än de tre nämnda i sammanhanget. *Biblioteket i Fokus* har kanske också en mindre tyngd i sammanhanget än *Biblioteksbladet*, *DIK Forum* och *Bibliotek i Samhälle.*

Urvalet av bibliotekstidskrifter att söka i grundades på att *Biblioteksbladet* förutsattes vara en lämplig tidskrift att studera. Sökningar gjordes därefter i diverse uppsats-databaser på uppsatser som hade studerat *Biblioteksbladet* för att utröna om dessa uppsatser också hade studerat några andra bibliotekstidskrifter. Detta gjordes för att identifiera andra bibliotekstidskrifter som kan vara lämpliga att studera. På det sättet valdes även tidskrifterna *DIK Forum* och *Bibliotek i Samhälle* ut. De andra två tidskrifterna i form av *Bibliotek för alla* och *Biblioteket i Fokus* valdes utan någon motivering bortsett från att även de riktar sig till bibliotekspersonal.

3.2.2. Genomförande av sökningar efter material

Enligt uppsatsens *Tidigare forskning* så tolkas att det gäller för sjutton författare att de har blivit definierade som invandrarförfattare. Sökningarna efter texter som omskriver dem har gjorts på deras efternamn. De författare som har blivit definierade med

64 Wildemuth, Barbara M. & Cao, Leo L. 2009. Sampling for intensive studies. Ingår i Wildemuth, Barbara M., red. *Applications of social research methods to questions in information and library science*. s. 132.

65 Bergström, Göran & Boréus, Kristina 2005. Diskursanalys. Ingår i Bergström, Göran & Boréus, Kristina, red. *Textens mening och makt: Metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*. s. 358.

66 Andersson, Anna-Lena 2012. *Talboks- och punktskriftsbiblioteket: Trycksaker: Tidskrifter.* http://www.tpb.se/om_tpb/trycksaker/tidskrifter/ [2012-05-10]

etiketten invandrarförfattare är: Benareh Abbe, Johannes Anyuru, Marjaneh Bakhtiari, Fateme Behros, Hama Dostan, Aris Fioretos, Theodor Kallifatides, Nina Kaltiala, Mare Kandres, Jonas Hassen Khemiri, Rimma Markova, Ana Martinez, Jila Mossaed, Joakim Pirinen, Astrid Trotzig, Ana L. Valdéz och Alejandro Leiva Wenger.

För att ange empiriskt varifrån kategorin invandrarförfattare hämtas så visas här varför just dessa författare valdes. För Fateme Behros, Hama Dostan, Jila Mossaed och Rimma Markova gäller det att Gröndahl har räknat upp dem som författare av svenskspråkig invandrarlitteratur.[67] För Ana L. Valdéz, Fateme Behros, Benareh Abbe, Ana Martinez, Jila Mossaed och Theodor Kallifatides gäller det att hon har räknat upp dem som invandrarförfattare som skriver på svenska.[68] Det gäller även för Mare Kandres, Nina Kaltialas, Joakim Pirinen och Aris Fioretos.[69] För Alejandro Leiva Wenger, Jonas Hassen Khemiri, Johannes Anyuru och Marjaneh Bakhtiari gäller det att Nilsson har hävdat att de har kommit att benämnas som invandrarförfattare.[70] Han har också visat på att Astrid Trotzig, Jonas Hassen Khemiri, Marjaneh Bakhtiari och Theodor Kallifatides med stort eftertryck har protesterat mot att etiketteras som invandrarförfattare.[71] För Alejandro Leiva Wenger, Johannes Anyuru, Jonas Hassen Khemiri och Marjaneh Bakhtiari gäller det att Dahlstedt har visat att de offentligt i intervjuer har motsatt sig att kategoriseras som invandrarförfattare.[72]

De texter som ingår i tidskriften *Biblioteksbladet* har genomsökts på två sätt. Perioden år 2000 till år 2010 har sökts igenom utifrån dess årsregister.[73] De pdf-filer som åskådliggör dess årsregister har genomsökts med sök-funktionen. De nummer som har kommit ut under 2011 och fram till nummer tre 2012 finns att ladda ner nummer för nummer i form av pdf-filer. Så dessa nummer har kunnat sökas igenom rent innehållsmässigt med sök-funktionen. De texter som ingår i tidskriften *DIK Forum* i de nummer som har utkommit från nummer ett år 2000 till nummer tre 2012 har sökts igenom utifrån rubriksättningen på dess publicerade artiklar. Detta bortsett från nummer sju från 2007 som var oläsbart. De texter som ingår i tidskriften *Bibliotek i Samhälle* har genomsökts genom att de nummer som kommit ut från nummer ett 2002 till nummer fyra 2011, som alla finns som pdf-filer på Bibliotek i Samhälle:s webbsida, har sökts igenom rent innehållsmässigt med sök-funktionen.

Eftersom resultatet på dessa sökningar blev ganska bristfälligt så gjodes även sökningar i tidskrifterna *Bibliotek för alla* och *Biblioteket i Fokus*. *Bibliotek för alla* söktes igenom från och med det första numret 2008 till nummer ett 2012 genom att de söktes igenom utifrån rubriksättningen på dess publicerade artiklar. *Biblioteket i Fokus* söktes igenom med sök-funktionen på dess webbsida.[74]

---

67 Gröndahl, Satu 2002. Invandrar- och minoritetslitteraturer i Sverige: Från förutsättningar till framtidsutsikter. Ingår i Gröndahl, Satu, red. *Litteraturens gränsland*. s. 55.
68 Ibid., s. 60.
69 Ibid., s. 39.
70 Nilsson, Magnus 2010. *Den föreställda mångkulturen: Klass och etnicitet i svensk samtidsprosa*. s. 9.
71 Ibid., s. 43.
72 Dahlstedt, Anja 2006. *Annorlundahet som kapital: Kategorin invandrarförfattare och annorlundahet på det litterära fältet.* s. 4.
73 Zorn, Henriette 2012. *Biblioteksbladet: BBL årsregister.* http://biblioteksbladet.se/index.php/bbl-arsarkiv/ [2012-04-30]
74 Linger, Håkan 2012. *Biblioteket i Fokus*. http://www.biblioteketifokus.se/ [2012-05-02]

4. Presentation och analys

4.1. Presentation av materialet

Allt material som hittades i sökningarna används. Därmed blir det empiriska materialet maximalt rikt på kulturell data. Det blir maximalt representativt. Det innebär att valen av empiriskt material inte behöver motiveras utifrån att uppsatsförfattaren visar på att den förstår sitt forskningsområde tillräckligt. Det innebär att om det finns data i bibliotekstidskrifterna som motsäger uppsatsens eventuella preliminära teori så kommer även dessa data med i det empiriska materialet. Detta förutsatt att man bara intresserar sig för de svenskspråkiga författare som det i uppsatsen har sökts efter.

4.1.1. Tidskrifterna

Nio texter hittades varav fem i *Bibliotek i Samhälle*, tre i *Biblioteksbladet* och en i *Biblioteket i Fokus*. Bara en av dem tillhör litteraturkritiken.[75]

I *Bibliotek i Samhälle* fanns två texter i anslutning till varandra. Dels en som utgörs av en intervju med Kallifatides som även omskriver Khemiri och Trotzig.[76] Dels en som uppmärksammar Nilssons bok *Den föreställda mångkulturen* som omskriver Anyuru, Bakhtiari, Fioretos, Kallifatides, Khemiri, Trotzig och Wenger.[77] Ett tema framstår i att de uppmärksammar begreppet invandrarförfattare som tillskrivet vissa författare. Två texter från *Bibliotek i Samhälle* handlar om arbetarlitteratur. Dels en som utifrån spekulationer om arbetarlitteratur omskriver Khemiri.[78] Dels en som utifrån en nyutgiven monografi om arbetarlitteratur omskriver Khemiri.[79] Den femte texten är en notis som informerar om en utgiven debattbok som omskriver Martinez.[80]

I *Biblioteksbladet* fanns tre texter. Dels en text om ett läsprojekt som ett stadsbibliotek genomfört som omskriver Bakhtiari.[81] Dels en som uppmärksammar 2011 års Bok- och biblioteksmässa [Göteborgs; min anm.] och som omskriver Fioretos.[82] Dels en som uppmärksammar Botkyrkas internationella bokmässa och som omskriver Khemiri.[83]

Texten i *Biblioteket i Fokus* är en bokrecension som omskriver Anyuru.[84]

4.1.2. Författarna

För att sammanfatta så återfanns dessa åtta författare: Johannes Anyuru, Marjaneh Bakhtiari, Aris Fioretos, Theodor Kallifatides, Jonas Hassen Khemiri, Ana Martinez, Astrid Trotzig och Alejandro Leiva Wenger.

---

75 Löf, Mathias 2011. Skulle jag dö under andra himlar. *Biblioteket i Fokus*. Nr. 1, s. 23.
76 Myrstener, Mats 2010. En man utan två länder. *Bibliotek i Samhälle*. Nr. 3, s. 21-24.
77 Myrstener, Mats 2010. ”Mångkulturen” ifrågasatt. *Bibliotek i Samhälle*. Nr. 3, s. 25-26.
78 Myrstener, Mats 2007. Vad är arbetarlitteratur?. *Bibliotek i Samhälle*. Nr. 4, s. 20-22.
79 Wettmark, Lennart, red. 2006. Hundra år av arbetardiktning. *Bibliotek i Samhälle*. Nr. 2, s. 31-32.
80 Wettmark, Lennart, red. 2002. Orecenserad demokrati. *Bibliotek i Samhälle*. Nr. 3, s. 5.
81 Ekström, Åsa 2011. Gävle läser Agnes. *Biblioteksbladet*. Nr. 8, s. 16-17.
82 Zorn, Henriette 2011. Business as usual. *Biblioteksbladet*. Nr. 6-7, s. 28-29.
83 Ekström, Åsa 2011. Lyckat med mångspråkig bokmässa. *Biblioteksbladet*. Nr. 5, s. 8-9.
84 Löf, Mathias 2011. Skulle jag dö under andra himlar. *Biblioteket i Fokus*. Nr. 1, s. 23.

4.2. Semantiska relationer som uttrycks i texterna

Eftersom målet är att utläsa hur dessa författare omskrivs så presenteras de i tur och ordning i bokstavsordning. Här visas på citat ur texterna som visar hur invandrarförfattarna omskrivs. Dessa citat analyseras utifrån följande tre semantiska relationer.

- Kausala samband, vilka villkor som framkommer, det additiva och kontrastiva samt det genomtänkta och exemplifierade.
- Semantiska relationer som förstås som på en högre nivå.
- Grammatiska relationer i form av parataxis, hypotaxis och inbäddning.

4.2.1. Johannes Anyuru

Anyuru har omskrivits angående ett uppmärksammande i Nilssons bok *Den föreställda mångkulturen*[85] av ”t.ex. det utländska, främst från Tyskland, intresset för en rad s.k. 'invandrarförfattare' (snarare andra generationens författare) i Sverige, som Alejandro Leiva Wenger, Jonas Hassen Khemiri, Johannes Anyuru, Marjaneh Bakhtiari...” i texten *'Mångkulturen' ifrågasatt*.[86] Ur detta kan man tolka kausala samband och villkor som gäller. Dels i form av en påverkan från det utländska, främst från Tyskland på hur författare förstås i Sverige. Dels i form av en påverkan från Nilsson på vad som framställs i den citerade texten. Grammatiska relationer som kan tolkas är dels att de uppräknade författarna framställs i en fras som är inbäddad i den citerade frasen och dels att de uppräknade författarna uttrycks i parataxis.

Anyuru har också omskrivits i en kort recension av en bok han har gett ut. Recensionen beskriver boken och recensentens uppfattning av den, exempelvis med orden ”Anyurus romandebut och är bitvis bländande”.[87] Ur detta kan man tolka att villkor som gäller är att boken är en romandebut, bitvis bländande samt att han är en kompetent författare. Man kan också tolka ur citatet att texten på en högre nivå är en bokrecension.

4.2.2. Marjaneh Bakhtiari

Bakhtiari har omskrivits i en text som handlar om ett läsprojekt för gymnasieelever arrangerad bland annat av ett stadsbibliotek som kretsade kring en bok av författaren Agnes von Krusenstjerna. Stadsbibliotekets chef berättar att man hade ett liknande läsprojekt för fem år sedan: ”Då läste man *Kalla det vad fan du vill* av Marjaneh Bakhtiari med syftet att föra samman olika kulturer. Nu hoppas man att det ska gå lika bra denna gång och att Agnes von Krusenstjernas böcker ska kunna bli en ingång till annan litteratur”.[88] En tolkning är att kausala samband framkommer i form av att Bakhtiaris bok bland annat användes för att bli en ingång till annan litteratur samt att den användes med syftet att föra samman olika kulturer. Man kan tolka att texten på en högre nivå har en funktion i att informera om ett läsprojekt. En grammatisk relation som kan tolkas är att frasen uttrycker Bakhtiari och Krusenstjerna i parataxis.

85 Nilsson, Magnus 2010. *Den föreställda mångkulturen: Klass och etnicitet i svensk samtidsprosa*.
86 Myrstener, Mats 2010. ”Mångkulturen” ifrågasatt. *Bibliotek i Samhälle*. Nr. 3, s. 25.
87 Löf, Mathias 2011. Skulle jag dö under andra himlar. *Biblioteket i Fokus*. Nr. 1, s. 23.
88 Ekström, Åsa 2011. Gävle läser Agnes. *Biblioteksbladet*. Nr. 8, s. 16.

Bakhtiari har också i en annan text likt Anyuru omskrivits angående ett uppmärksammande i Nilssons bok *Den föreställda mångkulturen*[89] av ”t.ex. det utländska, främst från Tyskland, intresset för en rad s.k. 'invandrarförfattare' (snarare andra generationens författare) i Sverige, som Alejandro Leiva Wenger, Jonas Hassen Khemiri, Johannes Anyuru, Marjaneh Bakhtiari...” i texten *'Mångkulturen' ifrågasatt*.[90] Ur detta kan man tolka påståenden om kausala samband och villkor som gäller. Dels i form av en påverkan från det utländska, främst från Tyskland på hur författare förstås i Sverige. Dels i form av en påverkan från Nilsson på vad som framställs i den citerade texten. Grammatiska relationer som kan tolkas är dels att de uppräknade författarna framställs i en fras som är inbäddad i den citerade frasen och dels att de uppräknade författarna uttrycks i parataxis. Det framkommer också att ”Bakhtiari är kritisk till den svenska ytbilden av 'det mångkulturella samhället'” samt att hon och Khemiri kritiserar ”det Nilsson kallar 'den föreställda mångkulturen' - men också ett närmast osynliggjort klassförtryck”.[91] Ur detta kan man tolka ett kausalt samband och villkor som gäller i form av att Bakhtiari drivs av en samhällskritisk inställning. Man kan tolka att ett villkor som gäller är att hon här deltar i någon samhällsdebatt. Man kan tolka att texten på en högre nivå fungerar som ett inlägg i en samhällsdebatt. Man kan tolka att en grammatisk relation är att hon och Khemiri uttrycks i parataxis.

4.2.3. Aris Fioretos

Fioretos har omskrivits i en text som handlar om Bok- och biblioteksmässan 2011: ”I ett arrangemang...diskuterar Herta Müller - 2009 års nobelpristagare i litteratur – tillsammans med den ungerska författaren Peter Nádas och den svenska författaren Aris Fioretos om 'Språket som Heimat'”.[92] Ur detta kan man tolka att villkor som gäller är att han befinner sig på samma nivå som en nobelpristagare i litteratur och en annan författare, att han är en offentlig person på Bok- och biblioteksmässan 2011 samt att han är språkkunnig. Man kan tolka att en grammatisk relation som uttrycks är att frasen att Fioretos deltar uttrycks som inbäddad i citatet.

Fioretos har även omskrivits angående benämnande av författare som invandrarförfattare: ”Men det har också med litterär status att göra. Invandrade författare som Aris Fioretos, Peter Weiss eller Sigrid Combüchen, kallas aldrig 'invandrarförfattare'”.[93] Ur detta kan man tolka att ett kausalt samband som framkommer i påståendet är att författares litterära status blir skäl för att benämna dem som antingen invandrarförfattare eller bara författare. Man kan tolka att villkor som framkommer är att Fioretos befinner sig på samma nivå som de andra författare som räknas upp och att han då också benämns som en författare med hög litterär status. Man kan tolka att den grammatiska relationen mellan Fioretos och de andra nämnda författarna uttrycks i parataxis.

4.2.4. Theodor Kallifatides

Kallifatides har omskrivits i en text som är en längre intervju med honom.[94] Man kan

89 Nilsson, Magnus 2010. *Den föreställda mångkulturen: Klass och etnicitet i svensk samtidsprosa*.
90 Myrstener, Mats 2010. ”Mångkulturen” ifrågasatt. *Bibliotek i Samhälle*. Nr. 3, s. 25.
91 Ibid., s. 26.
92 Zorn, Henriette 2011. Business as usual. *Biblioteksbladet*. Nr. 6-7, s. 28-29.
93 Myrstener, Mats 2010. ”Mångkulturen” ifrågasatt. *Bibliotek i Samhälle*. Nr. 3, s. 25.
94 Myrstener, Mats 2010. En man utan två länder. *Bibliotek i Samhälle*. Nr. 3, s. 21-24.

tolka att kausala samband som framkommer är att han i egenskap av författare med band till Grekland får förstås som en politisk flykting: ”Han lämnade Grekland liksom så många andra unga greker efter mordet på den kände vänstersocialisten Lambrakis”.[95] Det beskrivs att hans författarskap grundade sig på att han känt sig tvungen att skriva genom att det visas att han har skrivit att ”en författare bara fortsätter att skriva, vare sig på ett språk man kan, eller på ett språk man inte kan”.[96] Det beskrivs att han vill bedömas i ett svenskt sammanhang: ”Jag debuterade 1969 tillsammans med Tobias Berggren och andra unga svenska författare, jag skriver på svenska, och jag har verkat i ett svenskt litterärt sammanhang i fyrtio år”.[97] Han beskrivs av intervjuaren som: ”Säkert lika angelägen som jag att komma hem och äta middag och se på kvällens fotbollsmatch på TV, efter dagens slit. Alltså precis lika vardagligt tråksvensk som jag, om än med en helt annan bakgrund och erfarenhet”.[98] Det får förmodligen förstås utifrån att intervjuaren har skäl att vilja framhålla likheter snarare än skillnader i mellan honom och Kallifatides (så att de uttrycks i parataxis). Kallifatides har även omskrivits i en annan text som invandrarförfattare där det framhålls att Astrid Trotzig menar att ”Theodor Kallifatides är vår mest omhuldade 'invandrarförfattare'..., omtyckt inte minst av medelålders kulturtanter för sitt exotiska utseende och sina erotiska skildringar.”[99] Man kan tolka att det visar på ett kausalt samband i form av en förklaring till att han har etiketten invandrarförfattare.

Man kan tolka att samtliga citaten visar på villkor som är relevanta för att förklara dels Kallifatides och dels vilken roll intervjuaren har. Man kan tolka att villkor som framkommer är att han är en svensk författare med band till Grekland som har verkat i ett svenskt litterärt sammanhang i fyrtio år. I viss mån att invandrarförfattare är ett vedertaget begrepp genom att intervjuaren frågar honom: ”Hur kändes det att komma till Sverige och bli en 'invandrarförfattare'”. Kallifatides berättar också: ”Jag minns vissa försök att samla oss 'invandrarförfattare'”.[100] Man kan tolka att både intervjuaren och Kallifatides använder termen invandrarförfattare. Man kan även tolka att ett villkor som gäller är att han beskrivs som språkkunnig: ”Kallifatides har en sensualism i språket som få svenska författare besitter.”[101]

Man kan tolka att det genomtänkta och exemplifierade exempelvis utgörs av hans resonerande om att han vill bedömas i ett svenskt sammanhang. Ett annat exempel är ett resonemang om att han är relativt okänd på grund av ”'grindvaktarna', den kulturklick som han kallar 'intelligentsian', som inte uppmärksammar...hans författarskap”. Han säger: ”-Det finns flera doktorsavhandlingar om mig utomlands, men inte ens en uppsats i litteraturhistoria om mig i Sverige? Varför? Jag tror det är ett informellt system av att hålla vissa författare utanför det litterära samtalet.”[102] Man kan tolka detta som ett exempel på att han gör ett inlägg i en samhällsdebatt.

Man kan tolka att texten på en högre nivå därmed även kan ses som ett inlägg i en samhällsdebatt. Det har också visat sig att Kallifatides får uttrycka sig med egna ord i texten varför man kan tolka att texten på en högre nivå får förstås som en text som

95 Myrstener, Mats 2010. En man utan två länder. *Bibliotek i Samhälle*. Nr. 3, s. 22.
96 Ibid., s. 22.
97 Ibid., s. 22.
98 Ibid., s. 24.
99 Myrstener, Mats 2010. ”Mångkulturen” ifrågasatt. *Bibliotek i Samhälle*. Nr. 3, s. 25.
100Myrstener, Mats 2010. En man utan två länder. *Bibliotek i Samhälle*. Nr. 3, s. 22.
101Ibid., s. 23.
102Ibid., s. 22.

presenterar Kallifatides delvis utifrån hans egna formuleringar.

4.2.5. Jonas Hassen Khemiri

Khemiri har omskrivits i en text om Botkyrkas internationella bokmässa: ”Under dagen kunde man bland annat ta del av Jonas Hassen Khemiris och Daniel Boyacioglus tankar kring språket”.[103] Man kan tolka att ett kausalt samband som framkommer är att Khemiri deltar i bokmässan utifrån skälet att dela med sig av sina tankar på språket. Man kan tolka att villkor som framkommer är att Khemiri framställs i samband med en annan författare, som språkkunnig samt som en offentlig person på en bokmässa. Man kan tolka att en grammatisk relation är att Khemiri gentemot den andra författaren uttrycks i parataxis.

Khemiri har i en annan text likt Anyuru och Bakhtiari omskrivits angående ett uppmärksammande i Nilssons bok *Den föreställda mångkulturen*[104] av ”t.ex. det utländska, främst från Tyskland, intresset för en rad s.k. 'invandrarförfattare' (snarare andra generationens författare) i Sverige, som Alejandro Leiva Wenger, Jonas Hassen Khemiri, Johannes Anyuru, Marjaneh Bakhtiari...” i texten *'Mångkulturen' ifrågasatt*.[105] Ur detta kan man tolka påståenden om kausala samband och villkor som gäller. Dels i form av en påverkan från det utländska, främst från Tyskland på hur författare förstås i Sverige. Dels i form av en påverkan från Nilsson på vad som framställs i den citerade texten. Grammatiska relationer som kan tolkas är dels att de uppräknade författarna framställs i en fras som är inbäddad i den citerade frasen och dels att de uppräknade författarna uttrycks i parataxis.

Det framkommer också att Khemiri frågar sig om Sverige är så mångkulturellt och att det uttrycks i hans bok *Ett öga rött* ”där just denna 'mångkultur' nagelfars och kritiseras och 'demaskeras'”.[106] Man kan tolka att ett kausalt samband framhålls genom att *Ett öga rött* skrevs bland annat utifrån ett skäl. Man kan tolka att villkor som framkommer därmed är att Khemiri uttrycker åsikter i någon samhällsdebatt. Man kan tolka att en grammatisk relation som framkommer mellan Khemiri och Ulf Lundell uttrycks i parataxis: ”Mest tycker jag Khemiris språkekvilibristik påminner om en trendsättare som Ulf Lundells Jack.”[107] Ur detta kan man även tolka att han beskrivs som språkkunnig. Khemiri och Bakhtiari kritiserar ”det Nilsson kallar 'den föreställda mångkulturen' - men också ett närmast osynliggjort klassförtryck”.[108] Ur det kan man tolka ett kausalt samband och att gällande villkor som framkommer är att Khemiri drivs av en samhällskritisk inställning. Man kan tolka att texten på en högre nivå visar på att texten fungerar som ett inlägg i en samhällsdebatt. Man kan tolka att en grammatisk relation är att han och Bakhtiari uttrycks i parataxis.

Khemiri har omskrivits även i den texten som är en intervju med Kallifatides där Kallifatides uttrycker att han angående etiketten invandrarförfattare ”nog alltid varit skeptisk till den här kategoriseringen, etiketten, precis som jag tror att Jonas Hassen Khemiri är”. Angående att Nilsson i sin bok *Den föreställda mångkulturen* tar upp

103Ekström, Åsa 2011. Lyckat med mångspråkig bokmässa. *Biblioteksbladet*. Nr. 5, s. 9.
104Nilsson, Magnus 2010. *Den föreställda mångkulturen: Klass och etnicitet i svensk samtidsprosa*.
105Myrstener, Mats 2010. ”Mångkulturen” ifrågasatt. *Bibliotek i Samhälle*. Nr. 3, s. 25.
106Ibid., s. 25.
107Ibid., s. 25.
108Ibid., s. 26.

Khemiri som ett exempel på en invandrarförfattare så uttrycker Kallifatides: ”-Jag tycker för det första att hans exempel på unga svenska så kallade 'invandrarförfattare' känns missvisande, de är ju alla författare som är födda och uppvuxna i Sverige, som Jonas Hassen Khemiri. De har bott i förorter som Rinkeby eller Rosengård, *det* kanske är det unika.”[109] Ur detta kan man tolka att villkor som framkommer är att Khemiri har fått etiketten invandrarförfattare. Man kan också tolka att detta visar på ett kausalt samband angående skäl som kan finnas för att Khemiri har får etiketten invandrarförfattare.

Khemiri har omskrivits även i en text om en nyutkommen monografi över svensk arbetarlitteratur: ”Furuland hinner till och med nämna några författare av den allra yngsta generationen: Torbjörn Flygt, Jonas Hassen Khemiri, Peter Birro och Lukas Moodysson.”[110] Ur detta kan man tolka att ett kausalt samband framkommer här då Khemiri nämns eftersom Furuland har räknat in honom som författare av arbetarlitteratur. Man kan tolka att villkor som framkommer är att han nämns tillsammans med övriga nämnda författare och att deras grammatiska relation är att de uttrycks i parataxis. Man kan tolka att texten på en högre nivå kan ses som ett inlägg i en debatt om arbetarlitteratur.

Khemiri har omskrivits även i en text som spekulerar kring arbetarlitteratur: ”I framtiden kommer många som tidigare kallades 'invandrarförfattare' (ett begrepp lika diskutabelt som arbetarförfattare) kanske att räknas till den nya multikulturella arbetarlitteraturen. Kanske Jonas Hassen Khemiris *Ett öga rött*...”.[111] Man kan tolka att villkor som framhålls är att etiketten arbetarförfattare används jämte etiketten invandrarförfattare. Man kan tolka ett additivt inslag i spekulerandet om att Khemiri kanske kan komma att räknas till en ny multikulturell arbetarlitteratur. Man kan tolka att texten på en högre nivå kan ses som ett inlägg i en debatt om arbetarlitteratur. Man kan tolka att en grammatisk relation som uttrycks är att Khemiri har en underordnad roll i frasen som handlar om arbetarlitteratur, att han uttrycks i hypotaxis gentemot frasen i helhet.

4.2.6. Ana Martinez

Martinez har omskrivits i en notis om en nyutkommen debattbok om bibliotek och demokrati: ”Den innehåller artiklar av idel kända skribenter som t ex Göran Greider, Ana Martinez och Sven-Eric Liedman”.[112] Man kan tolka att villkor som framkommer är att debattboken innehåller idel kända skribenter och att hon är en av dem samt att hon är en samhällsdebattör. Man kan tolka grammatiskt att hennes relation till de andra är uttryckt i parataxis.

4.2.7. Astrid Trotzig

Trotzig har omskrivits i en text för att hon bidrog till antologin *Orientalism på svenska* där hon uppges ha skrivit om det 'etniska filtret' med orden: ”Det är närmast rasistiskt, och klumpar ihop en grupp unga författare, andra generations invandrare, ofta boende i

109Myrstener, Mats 2010. En man utan två länder. *Bibliotek i Samhälle*. Nr. 3, s. 22-23.
110Wettmark, Lennart, red. 2006. Hundra år av arbetardiktning. *Bibliotek i Samhälle*. Nr. 2, s. 31.
111Myrstener, Mats 2007. Vad är arbetarlitteratur?. *Bibliotek i Samhälle*. Nr. 4, s. 20.
112Wettmark, Lennart, red. 2002. Orecenserad demokrati. *Bibliotek i Samhälle*. Nr. 3, s. 5.

förorter bland arbetarklass eller småborgerskap.”[113] Man kan tolka att villkor som framkommer är att Trotzig har uttryckt åsikter om samhället som en samhällsdebattör. Man kan tolka att texten på en högre nivå är ett inlägg i en samhällsdebatt. Trotzig har även omskrivits i den text som är en intervju med Kallifatides där intervjuaren tar upp: ”Astrid Trotzig har ju utnämnt dig till den 'typiska invandrarförfattaren' i Sverige”.[114] Man kan tolka att villkor som framkommer är att det visas på att etiketten invandrarförfattare är vedertagen och kan gälla en författare som Kallifatides samt att Trotzig här framställs som en slags samhällsdebattör.

4.2.8. Alejandro Leiva Wenger

Wenger har likt Khemiri, Anyuru och Bakhtiari omskrivits angående ett uppmärksammande i Nilssons bok *Den föreställda mångkulturen*[115] av ”t.ex. det utländska, främst från Tyskland, intresset för en rad s.k. 'invandrarförfattare' (snarare andra generationens författare) i Sverige, som Alejandro Leiva Wenger, Jonas Hassen Khemiri, Johannes Anyuru, Marjaneh Bakhtiari...” i texten *'Mångkulturen' ifrågasatt*.[116] Man kan tolka att detta visar på påståenden om kausala samband och villkor som gäller. Dels i form av en påverkan från det utländska, främst från Tyskland på hur författare förstås i Sverige. Dels i form av en påverkan från Nilsson på vad som framställs i den citerade texten. Grammatiska relationer som kan tolkas är dels att de uppräknade författarna framställs i en fras som är inbäddad i den citerade frasen och dels att de uppräknade författarna uttrycks i parataxis.

4.3. Legitimering

Utifrån analyserna av de semantiska relationer som uttrycks i texterna så analyseras här hur man kan anse att detta visar att författarna legitimeras på olika sätt. Författarna presenteras i alfabetisk ordning.

4.3.1. Johannes Anyuru

Anyuru kan hävdas ha legitimerats som en kompetent författare, denna romandebut som recenseras har exempelvis beskrivits som ”bitvis bländande”.[117] Legitimeringen har då gjorts med hänvisning till auktorisering eftersom recensenten har fungerat som en auktoritet som har legitimerat honom. Anyuru kan även hävdas ha legitimerats som en författare som har kommit att betraktas som en invandrarförfattare.[118] I detta fall har legitimering då skett med hänvisning till mythopoesis eftersom man har visat på narrativet att författare på olika sätt bedöms med etiketter som ”arbetar” eller ”invandrar” och att det är i detta sammanhang som han har blivit bedömd så.

4.3.2. Marjaneh Bakhtiari

Bakhtiari kan hävdas ha legitimerats som en författare som kan användas i läsprojekt för

113Myrstener, Mats 2010. ”Mångkulturen” ifrågasatt. *Bibliotek i Samhälle*. Nr. 3, s. 25.
114Myrstener, Mats 2010. En man utan två länder. *Bibliotek i Samhälle*. Nr. 3, s. 23.
115Nilsson, Magnus 2010. *Den föreställda mångkulturen: Klass och etnicitet i svensk samtidsprosa*.
116Myrstener, Mats 2010. ”Mångkulturen” ifrågasatt. *Bibliotek i Samhälle*. Nr. 3, s. 25.
117Löf, Mathias 2011. Skulle jag dö under andra himlar. *Biblioteket i Fokus*. Nr. 1, s. 23.
118Myrstener, Mats 2010. ”Mångkulturen” ifrågasatt. *Bibliotek i Samhälle*. Nr. 3, s. 25.

gymnasieelever för att föra samman olika kulturer utifrån en bok hon har författat, men utan någon motivering. Ett citat från chefen på Gävles stadsbibliotek visar dock på att man anser att den här boken antas kunna ha en liknande funktion som en bok författad av Agnes von Krusenstjerna.[119] Legitimeringen kan därför hävdas ha gjorts med hänvisning till auktorisering förutsatt att Krusenstjerna kan räknas som en auktoritet. Bakhtiari kan också hävdas ha legitimerats som samhällsdebattör genom att det framhållits att hon varit kritisk till den svenska ytbilden av det mångkulturella samhället samt till det som Nilsson kallat ”den föreställda mångkulturen” och ett närmast osynliggjort klassförtryck.[120] Legitimering gjordes då med hänvisning till moral, förutsatt att man antar att det är moraliskt rätt med inlägg i samhällsdebatten. Hon kan även hävdas ha legitimerats som författare som har kommit att betraktas som invandrarförfattare.[121] Denna legitimering har då gjorts med hänvisning till mythopoesis eftersom man har visat på narrativet att författare på olika sätt bedöms med etiketter som ”arbetar” eller ”invandrar” och att det är i detta sammanhang som hon har blivit bedömd så.

4.3.3. Aris Fioretos

Fioretos kan hävdas ha legitimerats som en offentlig person på Bok- och biblioteksmässan 2011 som tillräckligt språkkunnig för att kunna delta i en språkdiskussion.[122] Alltså både som en offentlig person på mässan och som en språkkunnig person. Legitimeringen kan då hävdas ha gjorts med hänvisning till både auktorisering och rationalisering. Till auktorisering eftersom det framhållits att en annan deltagare i diskussionen är 2009 års nobelpristagare i litteratur. Till rationalisering eftersom han legitimerats som deltagare i ett arrangemang i den institutionaliserade Bok- och biblioteksmässan. Fioretos kan även hävdas ha legitimerats som en författare med hög litterär status, dels genom ett påstående om att det är hans litterära status som är orsak till att han inte kallas för invandrarförfattare och dels genom att han nämns i samband med några andra författare.[123] Legitimeringen gjordes då med hänvisning till auktorisering, dels till artikelförfattaren som auktoritet och dels till de andra nämnda författarna som auktoriteter.

4.3.4. Theodor Kallifatides

Kallifatides kan hävdas ha legitimerats delvis utifrån hans egna formuleringar om honom. Därmed legitimeras han på många olika sätt. Exempelvis som en författare med band både till Grekland och Sverige, som språkkunnig, som en samhällsdebattör och som kategoriserad författare.[124] Legitimeringen kan då hävdas göras med hänvisning till moral eftersom han framstår som moraliskt rättfärdig enligt ett moraliskt värdesystem som uppmuntrar invandring, inslag av olika kulturer och en levande demokrati. Vidare framhålls att Trotzig har uttryckt att han är en av vår tids mest omhuldade invandrarförfattare.[125] Den legitimeringen gjordes då med hänvisning till auktorisering, med Trotzig som auktoritet.

119Ekström, Åsa 2011. Gävle läser Agnes. *Biblioteksbladet*. Nr. 8, s. 16.
120Myrstener, Mats 2010. ”Mångkulturen” ifrågasatt. *Bibliotek i Samhälle*. Nr. 3, s. 26.
121Ibid., s. 25.
122Zorn, Henriette 2011. Business as usual. *Biblioteksbladet*. Nr. 7, s. 29.
123Myrstener, Mats 2010. ”Mångkulturen” ifrågasatt. *Bibliotek i Samhälle*. Nr. 3, s. 25.
124Myrstener, Mats 2010. En man utan två länder. *Bibliotek i Samhälle*. Nr. 3, s. 22-23.
125Myrstener, Mats 2010. ”Mångkulturen” ifrågasatt. *Bibliotek i Samhälle*. Nr. 3, s. 25.

Han kan hävdas ha legitimerats som en invandrarförfattare dels utifrån denna kommentar av Astrid Trotzig och dels genom att intervjuaren använder termen invandrarförfattare. Intervjuaren använder termen invandrarförfattare när han frågar Kallifatides hur det känns för honom att ha blivit en invandrarförfattare.[126] Intervjuarens användning av termen invandrarförfattare gjordes då med hänvisning till mythopoesis eftersom han kan hävdas ha utgått från ett narrativ som innehåller den termen.

Kallifatides kan även hävdas ha legitimerats som en författare som inte ska förstås som en invandrarförfattare på ett sätt som underminerar begreppet invandrarförfattare. Han använder termen invandrarförfattare när han minns ett försök att samla ett antal invandrarförfattare och framhåller att han nog alltid varit skeptisk till den kategoriseringen. Han framhåller också att han skriver på svenska och har verkat i ett svenskt litterärt sammanhang i fyrtio år.[127] Denna legitimeringen gjordes med hänvisning till mythopoesis eftersom dessa uttalanden kan hävdas ha gjorts utifrån ett narrativ som framhåller att författare kan bedömas som invandrarförfattare.

4.3.5. Jonas Hassen Khemiri

Khemiri kan som deltagare i en diskussion om språket på Botkyrkas internationella bokmässa hävdas ha legitimerats som språkkunnig.[128] Legitimeringen kan då ha gjorts med hänvisning till både auktorisering och rationalisering. Till auktorisering eftersom det framhålls att en annan deltagare i diskussionen också var författare. Till rationalisering eftersom han legitimerats som deltagare i en bokmässa. Vidare kan han hävdas ha legitimerats som språkkunnig genom att det framhålls att hans språk är lika bra (ekvilibristiskt) som Ulf Lundells språk var i boken *Jack*.[129] Den legitimeringen gjordes då med hänvisning till auktoritet. Utifrån denna beskrivning av att Khemiris språkekvilibristik är värd beröm kan man också hävda att han har legitimerats som en kompetent författare.

Khemiri kan också hävdas ha legitimerats som en författare som enligt ett uttalande från Kallifatides förmodligen är skeptisk till kategoriseringen av honom (Khemiri) som invandrarförfattare.[130] Denna legitimering kan då hävdas ha gjorts med hänvisning till auktoritet eftersom den etableras av Kallifatides som kan ses som en auktoritet i sammanhanget. Khemiri kan också hävdas ha legitimerats som samhällsdebattör eftersom han i sin bok *Ett öga rött* påstås ha nagelfart, kritiserat och demaskerat Sveriges så kallade mångkultur samt ett närmast osynliggjort klassförtryck.[131] Denna legitimering gjordes då med hänvisning till moral, förutsatt att det ska anses som moraliskt rätt med inlägg i samhällsdebatter. Khemiri kan även hävdas ha legitimerats som författare som har kommit att betraktas som invandrarförfattare.[132] Legitimering gjordes då med hänvisning till mythopoesis eftersom man har visat på narrativet att författare på olika sätt bedöms med etiketter som ”arbetar” eller ”invandrar” och att det är i detta sammanhang som han har blivit bedömd så.

126Myrstener, Mats 2010. En man utan två länder. *Bibliotek i Samhälle*. Nr. 3, s. 22.
127Ibid., s. 22.
128Ekström, Åsa 2011. Lyckat med mångspråkig bokmässa. *Biblioteksbladet*. Nr. 5, s. 9.
129Myrstener, Mats 2010. ”Mångkulturen” ifrågasatt. *Bibliotek i Samhälle*. Nr. 3, s. 25.
130Myrstener, Mats 2010. En man utan två länder. *Bibliotek i Samhälle*. Nr. 3, s. 22.
131Myrstener, Mats 2010. ”Mångkulturen” ifrågasatt. *Bibliotek i Samhälle*. Nr. 3, s. 25-26.
132Ibid., s. 25.

Khemiri kan även hävdas ha legitimerats som arbetarförfattare eftersom han räknats upp bland några andra författare som potentiella företrädare för en multikulturell arbetarlitteratur.[133] Legitimering gjordes då med hänvisning till mythopoesis och auktorisering. Mythopoesis eftersom ett narrativ om en arbetarlitteratur målades upp och det var utifrån det som han legitimerades. Auktorisering eftersom han benämndes i samband med andra författare. Vidare så framställs att professor Lars Furuland som skrivit en monografi över svensk arbetarlitteratur har räknat in Khemiri till den yngsta generationen arbetarförfattare.[134] Legitimeringen gjordes då med hänvisning till auktorisering. Dels genom att Furuland fungerar som auktoritet och dels genom att han räknas upp i samband med andra författare.

4.3.6. Ana Martinez

Martinez kan hävdas ha legitimerats som en samhällsdebattör eftersom hon räknas upp som ett exempel på de olika skribenter som har bidragit till en antologi om bibliotek och demokrati.[135] Legitimeringen gjordes då med hänvisning till moral och auktorisering. Till moral eftersom det kan sägas vara moraliskt rätt att delta i samhällsdebatten om demokrati. Till auktorisering eftersom hon framställs i samband med andra skribenter som är kända.

4.3.7. Astrid Trotzig

Trotzig kan hävdas ha legitimerats som en samhällsdebattör eftersom hon har använts som exempel i en intervju med Kallifatides genom att det påpekades att Trotzig har utnämnt Kallifatides till den typiska invandrarförfattaren i Sverige.[136] Legitimeringen gjordes då med hänvisning till auktorisering eftersom hon betraktats som tillräckligt relevant för att kunna användas som ett exempel i en intervju i tidskriften *Bibliotek i Samhälle*. Vidare så har det framhållits att hon har skrivit om ett så kallat etniskt filter som närmast rasistiskt påstås särbehandla vissa författare, i ett bidrag till antologin *Orientalism på svenska*[137] och hon kan på det sättet hävdas vara en opinionsbildare. Legitimeringen gjordes då med hänvisning till moral eftersom det kan sägas vara moraliskt rätt att delta i samhällsdebatten.

4.3.8. Alejandro Leiva Wenger

Wenger kan hävdas ha legitimerats som författare som har kommit att betraktas som invandrarförfattare.[138] Den legitimeringen gjordes då med hänvisning till mythopoesis eftersom man har visat på narrativet att författare på olika sätt bedöms med etiketter som ”arbetar” eller ”invandrar” och att det är i detta sammanhang som hon har blivit bedömd så.

4.4. Diskurs i social praktik

133Myrstener, Mats 2007. Vad är arbetarlitteratur?. *Bibliotek i Samhälle*. Nr. 4, s. 20.
134Wettmark, Lennart, red. 2006. Hundra år av arbetardiktning. *Bibliotek i Samhälle*. Nr. 2, s. 31.
135Wettmark, Lennart, red. 2002. Orecenserad demokrati. *Bibliotek i Samhälle*. Nr. 3, s. 5.
136Myrstener, Mats 2010. En man utan två länder. *Bibliotek i Samhälle*. Nr. 3, s. 23.
137Myrstener, Mats 2010. ”Mångkulturen” ifrågasatt. *Bibliotek i Samhälle*. Nr. 3, s. 25.
138Ibid., s. 25.

En analys av hur biblioteksdiskursen figurerar i den sociala praktiken visar hur den sociala praktiken är artikulerad. Eftersom denna uppsats utgår från en kvalitativ strategi och får en subjektiv prägel av att utgå från ett konstruktivistiskt perspektiv så framstår det som svårt att göra en klar analys av detta. Detta avsnitt visar ändå på hur den sociala praktiken är artikulerad, alltså på vilket sätt som texter i tidskrifter som riktar sig till biblioteksektorn omskriver invandrarförfattare. Detta visas utifrån hur invandrarförfattarna har visats legitimeras.

4.4.1. Som en del av den sociala aktiviteten i praktiken

Texterna kan sammantaget hävdas vara skrivna på ett sätt som sätter Khemiri i förgrunden eftersom han kan hävdas vara den mest omskrivna av de författare som studien fokuserar på. En text framställer honom som en offentlig deltagare i en språkdiskussion på Botkyrkas internationella bokmässa.[139] I intervjun med Kallifatides[140] så väljer Kallifatides att ta just Khemiri som exempel på en författare som Kallifatides menar nog är skeptisk till den här kategoriseringen av vissa författare till kategorin invandrarförfattare. I den text som presenterar Magnus Nilssons bok *Den föreställda mångkulturen*[141] så omskrivs Khemiri relativt mycket jämfört med de andra omskrivna författarna. I den spekulerande texten kring begreppet arbetarlitteratur[142] så väljer textförfattaren att lyfta fram just Khemiri som en författare som kanske kan komma att räknas till en ny multikulturell arbetarlitteratur. I texten som presenterar en nyutkommen monografi över svensk arbetarlitteratur visar textförfattaren att monografins författare har valt att ta med Khemiri som tillhörande den allra yngsta generationen arbetarförfattare.[143]

Den av invandrarförfattarna som efter Khemiri kan hävdas ha omskrivits mest är Kallifatides. Detta eftersom en av de analyserade texterna utgörs av en längre intervju med honom.[144] Kallifatides kan alltså hävdas vara den enda av invandrarförfattarna som kan sägas presenteras relativt mycket i sin egen rätt. Detta innebär att ett flertal aspekter hos honom tas upp. I en text så gäller det även för Kallifatides att han väljs ut som exempel på invandrarförfattarna.[145]

Man kan hävda att den största gemensamma nämnaren i omskrivandet av invandrarförfattarna är att de omskrivs som samhällsdebattörer. Angående Bakhtiari och Khemiri så framkommer detta i samma text i några väldigt kortfattade formuleringar.[146] Angående Martinez så framkom detta i en notis[147] och angående Trotzig framkom detta i en kort formulering där hon används som ett exempel i intervjun med Kallifatides[148] och i en formulering i samma text som Bakhtiari och Khemiri omskrivs i.[149]

4.4.2. I representationer

139Ekström, Åsa 2011. Lyckat med mångspråkig bokmässa. *Biblioteksbladet*. Nr. 5, s. 8-9.
140Myrstener, Mats 2010. En man utan två länder. *Bibliotek i Samhälle*. Nr. 3, s. 21-24.
141Myrstener, Mats 2010. ”Mångkulturen” ifrågasatt. *Bibliotek i Samhälle*. Nr. 3, s. 25-26.
142Myrstener, Mats 2007. Vad är arbetarlitteratur?. *Bibliotek i Samhälle*. Nr. 4, s. 20-22.
143Wettmark, Lennart, red. 2006. Hundra år av arbetardiktning. *Bibliotek i Samhälle*. Nr. 2, s. 31.
144Myrstener, Mats 2010. En man utan två länder. *Bibliotek i Samhälle*. Nr. 3, s. 21-24.
145Myrstener, Mats 2010. ”Mångkulturen” ifrågasatt. *Bibliotek i Samhälle*. Nr. 3, s. 25.
146Ibid., s. 25-26.
147Wettmark, Lennart, red. 2002. Orecenserad demokrati. *Bibliotek i Samhälle*. Nr. 3, s. 5.
148Myrstener, Mats 2010. En man utan två länder. *Bibliotek i Samhälle*. Nr. 3, s. 23.
149Myrstener, Mats 2010. ”Mångkulturen” ifrågasatt. *Bibliotek i Samhälle*. Nr. 3, s. 25.

Sammantaget skulle man kunna hävda att biblioteksspressen rekontextualiserar Khemiri som en företrädare för de så kallade invandrarförfattarna. Kallifatides kan hävdas rekontextualiseras mest med en intervju med honom i tidskriften *Bibliotek i Samhälle*. I denna intervju får Kallifatides själv kommentera och ge förklaringar till att han och andra författare har kommit att definieras som invandrarförfattare.[150] Eftersom han både framhåller att han skriver på svenska och har verkat i ett svenskt litterärt sammanhang i fyrtio år och minns ett försök att inordna honom i begreppet invandrarförfattare samt framhåller att han nog alltid varit skeptisk till den kategoriseringen[151] så verkar det mest som att denna rekontextualisering av Kallifatides underminerar begreppet invandrarförfattare.

Angående framställandet av invandrarförfattare som samhällsdebattörer så gäller det för Bakhtiari och Khemiri att de omskrivs på detta sätt i samma text[152] som också enligt rubriken verkar syfta till att vara ett samhällsdebattinlägg. Det framstår som att deras åsikter förmedlas som referat av artikelförfattaren vilket också gäller hur Trotzig som samhällsdebattör framställs i intervjun med Kallifatides.[153] Martinez framställs på detta sätt utan att det framgår vilka åsikter hon företräder.[154] Anmärkningsvärt är hur rekontextualisering sker när ett debattinlägg i antologin *Orientalism på svenska* återges genom att Trotzig relativt utbroderat framställs som kritiker av det svenska samhället som närmast rasistiskt.[155]

4.4.3. I konstituerande av identiteter

Identiteten invandrarförfattare kan sägas definieras av hur de olika så kallade invandrarförfattarna definieras och omskrivs. Av dessa författare har Khemiri visat sig vara den som omskrivs oftast. Sättet som han omskrivs på är då förmodligen mest tongivande i beskrivandet av identiteten och etiketten invandrarförfattare. Den näst mest omskrivna invandrarförfattaren kan sägas vara Kallifatides eftersom han presenteras i en längre intervju.[156]

Man kan hävda att Khemiri beskrivs som språkkunnig (som deltagare i en bokmässa[157] och i en jämförelse med Ulf Lundell[158]), kategoriserad som invandrarförfattare,[159] som en samhällsdebattör[160] och som en arbetarförfattare.[161] Att han alltså inte beskrivs som en invandrarförfattare. Man kan hävda att Kallifatides beskrivs som en författare med band både till Grekland och Sverige, som språkkunnig och som kategoriserad författare.[162] Han beskrivs också som en av vår tids mest omhuldade invandrarförfattare.[163]

150Myrstener, Mats 2010. En man utan två länder. *Bibliotek i Samhälle*. Nr. 3, s. 21-24.
151Ibid., s. 22.
152Myrstener, Mats 2010. ”Mångkulturen” ifrågasatt. *Bibliotek i Samhälle*. Nr. 3, s. 25-26.
153Myrstener, Mats 2010. En man utan två länder. *Bibliotek i Samhälle*. Nr. 3, s. 23.
154Wettmark, Lennart, red. 2002. Orecenserad demokrati. *Bibliotek i Samhälle*. Nr. 3, s. 5.
155Myrstener, Mats 2010. ”Mångkulturen” ifrågasatt. *Bibliotek i Samhälle*. Nr. 3, s. 25.
156Myrstener, Mats 2010. En man utan två länder. *Bibliotek i Samhälle*. Nr. 3, s. 21-24.
157Ekström, Åsa 2011. Lyckat med mångspråkig bokmässa. *Biblioteksbladet*. Nr. 5, s. 9.
158Myrstener, Mats 2010. ”Mångkulturen” ifrågasatt. *Bibliotek i Samhälle*. Nr. 3, s. 25.
159Ibid., s. 25.
160Myrstener, Mats 2010. ”Mångkulturen” ifrågasatt. *Bibliotek i Samhälle*. Nr. 3, s. 25-26.
161Myrstener, Mats 2007. Vad är arbetarlitteratur?. *Bibliotek i Samhälle*. Nr. 4, s. 20.
162Myrstener, Mats 2010. En man utan två länder. *Bibliotek i Samhälle*. Nr. 3, s. 22-23.
163Myrstener, Mats 2010. ”Mångkulturen” ifrågasatt. *Bibliotek i Samhälle*. Nr. 3, s. 25.

Angående framställandet av invandrarförfattare som samhällsdebattörer så handlar beskrivningarna om att Bakhtiari själv kritiserar den svenska ytbilden av det mångkulturella samhället och tillsammans med Khemiri det som Nilsson kallat ”den föreställda mångkulturen” samt ett närmast osynliggjort klassförtryck.[164] Trotzig visas beskriva det ”etniska filtret” som ett närmast rasistiskt sätt att klumpa ihop en grupp unga författare, andra generations invandrare, ofta boende i förorter eller småborgerskap.[165] Det framställs också att Trotzig har utnämnt Kallifatides till den typiska invandrarförfattaren i Sverige.[166] Angående Martinez så framgår det inte vad hon har för åsikter.[167]

164Myrstener, Mats 2010. ”Mångkulturen” ifrågasatt. *Bibliotek i Samhälle*. Nr. 3, s. 26.
165Ibid., s. 25.
166Myrstener, Mats 2010. En man utan två länder. *Bibliotek i Samhälle*. Nr. 3, s. 23.
167Wettmark, Lennart, red. 2002. Orecenserad demokrati. *Bibliotek i Samhälle*. Nr. 3, s. 5.

5. Slutdiskussion

5.1. Om diskurs i den sociala praktiken

5.1.1. Diskurs som en del av den sociala aktiviteten i praktiken

Analysen har visat att invandrarförfattarna omskrivs på ett sätt som sammantaget sätter Khemiri i förgrunden. Därför kan man hävda att de omskrivningar som sker om Khemiri är mer tongivande än de andra omskrivningarna av invandrarförfattare som har undersökts. Detta att Khemiri har blivit omskriven så mycket kanske beror på att Khemiri har lyfts fram i de två böckerna *Den föreställda mångkulturen* av Magnus Nilssons och monografin över svensk arbetarlitteratur författad av Lars Furuland. Man kan anta att Khemiri ges en viss tyngd av att omskrivas i två sådana här böcker.

Dock så kan dessa två böcker inte förklara att han har blivit beskriven som invandrarförfattare, om han nu har blivit det. I uppsatsens *Tidigare forskning* och dess avsnitt *Angående konstruktionen av "invandrar"-etiketten* har det framkommit att Nilsson menar att exempelvis Khemiri har blivit benämnd som en andra generations invandrarförfattare.[168] I biblioteksdiskursen har han inte klart uttalat blivit benämnd så. Möjligen bortsett från att det återges i biblioteksdiskursen att Nilsson i sin bok problematiserar just det.[169] På detta indirekta sätt kanske man också kan säga att Khemiri omskrivs som invandrarförfattare även när Kallifatides tar upp honom som ett exempel på någon som förmodligen är skeptisk till den sortens kategoriseringar.[170]

Analysen har visat på två andra saker i omskrivandet av invandrarförfattarna. Dels att Kallifatides sammantaget har satts i förgrunden jämfört med de andra undersökta invandrarförfattarna eftersom han presenterats i en längre intervju. Dels att man kan hävda att den största gemensamma nämnaren i omskrivandet av invandrarförfattarna är att de omskrivs som samhällsdebattörer. Att de omskrivs som samhällsdebattörer har visat sig oftast ske i väldigt kortfattade formuleringar. Det verkar därför som att biblioteksdiskursen inte är så intresserad av vilka åsikter som förs fram utan att intresset snarare gäller att dessa författare har åsikter.

5.1.2. Diskurs som en del i representationer

Rekontextualiseringen av Khemiri kan hävdas vara den rekontextualisering som i högst grad påverkar hur invandrarförfattarna representeras i biblioteksdiskursen. Rekontextualiseringen av Kallifatides kan hävdas vara den som näst mest påverkar hur invandrarförfattarna representeras i biblioteksdiskursen. Rekontextualiseringen av Kallifatides verkar dock enligt analysen mest undergräva det att vissa författare benämns som invandrarförfattare. Analysen har också visat att invandrarförfattarna till stor del framställs som samhällsdebattörer och det är anmärkningsvärt att detta mest har visat sig ske i endast en av de undersökta bibliotekstidskrifterna i form av tidskriften *Bibliotek i Samhälle*.

168Nilsson, Magnus 2010. *Den föreställda mångkulturen: Klass och etnicitet i svensk samtidsprosa*. s. 9.
169Myrstener, Mats 2010. "Mångkulturen" ifrågasatt. *Bibliotek i Samhälle*. Nr. 3, s. 25.
170Myrstener, Mats 2010. En man utan två länder. *Bibliotek i Samhälle*. Nr. 3, s. 22.

5.1.3. Diskurs som en del i konstituerande av identiteter

Eftersom uppsatsen utgår från en konstruktivistisk syn på språket så har analysen grundat sig på hur de undersökta författarna har beskrivits i texterna. Detta trots att det kan framstå som helt orimligt att beskriva dem på detta sätt. Ett sätt som för in vissa författare i etiketten invandrarförfattare som konstitueras med att definieras med de kriterier som texterna har nyttjat för att beskriva de så kallade invandrarförfattarna.

Analysen har visat att omskrivningarna av Khemiri och Kallifatides sammantaget varit mest tongivande i beskrivningarna av invandrarförfattare. Dessa omskrivningar har beskrivit invandrarförfattare på följande sätt. De har beskrivits som språkkunniga, som deltagare i bokmässor, som författare som blivit kategoriserade som invandrarförfattare, som samhällsdebattörer, som arbetarförfattare, som författare med band både till ett ursprungsland utanför Sverige och med band till Sverige samt som omhuldade invandrarförfattare. Dessa kriterier kan kopplas till etiketten invandrarförfattare eftersom de undersökta texterna kopplar samman dessa kriterier med Khemiri och Kallifatides.

Analysen har även visat att omskrivningarna av invandrarförfattarna till stor del beskrivit dem som samhällsdebattörer. Bortsett från i omskrivningarna av Khemiri och Kallifatides har det även visat sig i omskrivningarna av Bakhtiari, Martinez och Trotzig. Angående hur identiteten invandrarförfattare konstitueras så har analysen visat att de åsikter som kopplas till invandrarförfattarna kan sammanfattas som dels resonemang kring det mångkulturella samhället, dels fokuserande på aspekter som klass och rasism samt påpekande av att författare definieras som invandrarförfattare. I intervjun med Kallifatides så framkommer det att Kallifatides kommenterar och ger förklaringar till att han och andra författare har kommit att definieras som invandrarförfattare. Dessa kriterier kan kopplas till etiketten invandrarförfattare eftersom de undersökta texterna kopplar samman dessa kriterier med så kallade invandrarförfattare.

5.2. Hur definieras begreppet invandrarförfattare i biblioteksdiskursen?

Ingen direkt definiering av begreppet invandrarförfattare har iakttagits i biblioteksdiskursen. Det finns heller ingenting som tyder på att biblioteksdiskursen utgår från begreppet invandrarförfattare när författare omskrivs. Detta trots att den tidigare forskningen har visat på att litteraturkritiken verkar ha utgått ifrån begreppet invandrarförfattare när författare har omskrivits. Kanske beror uppsatsens resultat på att en annan form av texter har undersökts än de som den tidigare forskningen grundat sig på. Bara en text i uppsatsens empiriska material har ju varit litteraturkritik. Kanske beror det på att uppsatsens empiriska material är publicerat senare än det material som den tidigare forskningen grundar sig på. Kanske beror det på att biblioteksdiskursen är annorlunda än andra diskurser som omskriver författare.

För att ändå spekulera i hur biblioteksdiskursen eventuellt definierar begreppet invandrarförfattare kan man exempelvis börja med att utgå från uppsatsens *Centrala begrepp*. Utifrån hur dess avsnitt *Invandrarförfattare* visar hur man teoretiskt kan förstå begreppet invandrarförfattare enligt Gröndahl och Nilsson.

Gröndahl har visat på att språk som inte omfattas av språkpolitiska och juridiska beslut som räknar in dem som exempelvis nationella minoritetsspråk hamnar utanför vilket leder till att de språkmässigt definieras i kategorin invandrarspråk.[171] Utifrån detta kan man tolka att författare kan kategoriseras som invandrarförfattare om de på något sätt kan kopplas ihop med dessa språkgrupper som kategoriseras som invandrarspråk. Nilsson har visat på att man utgår från ett så kallat etniskt filter för att utifrån specifika uppfattningar av begreppet etnicitet definiera vissa författare som invandrarförfattare.[172] Utifrån detta kan man tolka att författare kan kategoriseras som invandrarförfattare genom att de kopplas samman med specifika uppfattningar av begreppet etnicitet. Dessa två synsätt kan användas för att klargöra på vilket sätt de författare som uppsatsen har fokuserat på eventuellt kan ha blivit framställda som invandrarförfattare i biblioteksdiskursen.

Analysen har visat på att invandrarförfattare beskrivs som språkkunniga, men det har inte funnits någonting som kopplar ihop dem med andra språk än svenskan eller med grupper av människor som pratar andra språk än svenska. Alltså så definierar inte biblioteksdiskursen begreppet invandrarförfattare i enlighet med hur man enligt Gröndahls resonemang skulle kunna definiera det begreppet. Kanske kan man hävda att biblioteksdiskursen definierar begreppet invandrarförfattare i enlighet med hur man enligt Nilssons resonemang skulle kunna definiera det begreppet. Detta eftersom analysen visar att biblioteksdiskursen har beskrivit invandrarförfattarna på ett visst sätt. Man skulle därmed kunna hävda att detta sätt att beskriva invandrarförfattare visar på hur biblioteksdiskursen kopplar samman invandrarförfattare med de speciella sätt att beskriva författare som har iakttagits. Det framstår dock som osannolikt eftersom det inte finns något som tyder på att biblioteksdiskursen utgår från begreppet invandrarförfattare i omskrivandet av författare.

Analysen har visat på att identiteten invandrarförfattare även beskrivs på ett sätt som kan sammanfattas med att invandrarförfattaren är en samhällsdebattör som uttrycker åsikter kring det mångkulturella samhället, kring klass och rasism samt kommenterar och ger förklaringar till att författare ibland definieras som invandrarförfattare. Detta visar hur biblioteksdiskursen definierar begreppet invandrarförfattare. Anmärkningsvärt är att detta inte uttrycks av hela biblioteksdiskursen, utan framför allt av tidskriften *Bibliotek i Samhälle*.

I några texter har det också visat sig att termen invandrarförfattare används. Närmare bestämt i två texter som publicerats i tidskriften *Bibliotek i Samhälle*. Dessa har publicerats i anslutning till varandra i vad som framstår som ett uppmärksammande av att Magnus Nilsson i boken *Den föreställda mångkulturen* visat på en problematik med att författare benämns som invandrarförfattare. I en av texterna som är den längre intervjun med Kallifatides som har nämnts, får Kallifatides kommentera begreppet invandrarförfattare.[173] I den andra texten lyfts resonemang fram från Nilssons bok och de varvas med resonemang från artikelförfattaren.[174] Mest anmärkningsvärt är att dessa texter utgör en sådan liten del av det empiriska materialet så att de kanske inte kan

171 Gröndahl, Satu 2002. Inledning: Från mångkulturell till mångspråkig litteratur? Ingår i Gröndahl, Satu, red. *Litteraturens gränsland*. s. 12.

172 Nilsson, Magnus 2010. *Den föreställda mångkulturen: Klass och etnicitet i svensk samtidsprosa*. s. 15-53.

173 Myrstener, Mats 2010. En man utan två länder. *Bibliotek i Samhälle*. Nr. 3, s. 21-24.

174 Myrstener, Mats 2010. ”Mångkulturen” ifrågasatt. *Bibliotek i Samhälle*. Nr. 3, s. 25-26.

hävdas visa på hur biblioteksdiskursen definierar begreppet invandrarförfattare.

Angående intervjun med Kallifatides[175] så har det dock visat sig enligt analysen att den verkar undergräva det att vissa författare benämns som invandrarförfattare. Det sker eftersom Kallifatides där får kommentera och ge förklaringar till att det sker. I den andra nämnda texten ifrågasätter artikelförfattaren begreppet invandrarlitteratur i formuleringen: ”Samma problem finns när det gäller den s.k. 'invandrarlitteraturen'. Är det böcker av författare som invandrat till Sverige, eller litteratur på andra språk än svenska, för invandrare? Eller kanske litteratur som handlar om invandrare i Sverige och andra länder?”. Det lyfts också fram att Nilsson har menat att begreppet invandrarförfattare både är ”exotiserande, och nedvärderande”.[176] Som uppsatsens analys har visat så framkommer det också i den här texten att Astrid Trotzig har beskrivit Theodor Kallifatides som ”vår mest omhuldade 'invandrarförfattare'.[177] Sammantaget kan man om dessa två texter hävda att de definierar begreppet invandrarförfattare mestadels som ett begrepp som är problematiskt att använda men också som ett begrepp som kan användas för att beskriva Theodor Kallifatides som författare.

Sammantaget får man hävda att det resultat som den här uppsatsen visar på inte stämmer överens med tidigare studier som har visat på att författare blir omskrivna som invandrarförfattare. Uppsatsens *Problemformulering* visar på att dess utgångspunkt är studier av litteraturkritiken som påstår att svenskspråkiga författare i den har blivit beskrivna som invandrarförfattare under 2000-talet. Problemformuleringen visar även att den här studien fokuserar på alla texter, inte bara på litteraturkritiken. Faktum är att uppsatsen i princip inte alls grundar sig på litteraturkritiken, utan nästan enbart på andra sorters texter. Att den här uppsatsen fokuserar på andra sorters texter än de som den tidigare forskningen mestadels har fokuserat på kan vara anledningen till att den här uppsatsens resultat blev annorlunda än de som de tidigare studierna har visat på.

175Myrstener, Mats 2010. En man utan två länder. *Bibliotek i Samhälle*. Nr. 3, s. 21-24.
176Myrstener, Mats 2010. ”Mångkulturen” ifrågasatt. *Bibliotek i Samhälle*. Nr. 3, s. 25-26.
177Ibid., s. 25.

Sammanfattning

Det har visat sig att det finns teorier och påståenden som visar på att svenskspråkiga författare i samtiden på ett tveksamt sätt har blivit bedömda som invandrarförfattare istället för att kort och gott betraktas som författare. Eftersom förmedling av litteratur är en central arbetsuppgift för folkbiblioteken så blir det intressant att undersöka på vilket sätt författare förmedlas till bibliotekarier genom att undersöka texter som omskriver författare. Därför så undersöks texter i tidskrifter som riktar sig till bibliotekssektorn angående hur svenskspråkiga författare som har fått etiketten invandrarförfattare omskrivs i dessa texter.

Detta har gjorts med metoden kritisk diskursanalys enligt Norman Fairclough och utifrån en konstruktivistisk syn på språket. Valet av empiriskt material som visar på hur invandrarförfattare omskrivs utgörs av material om en specifik grupp författare. Dessa författare kan enligt den tidigare forskningen hävdas ha blivit beskrivna som invandrarförfattare. I övrigt så finns det inga kriterier som ligger till grund för att just dessa i uppsatsen betraktas som invandrarförfattare.

Uppsatsens tidigare forskning beskriver begreppet invandrarförfattare och två riktningar har tagits med. För det första en inriktning som får företrädas av Magnus Nilsson som förklarar begreppet från ett konstruktivistiskt perspektiv. För det andra en inriktning som får företrädas av Satu Gröndahl som förklarar hur begreppet kan förklaras utifrån juridiska och politiska faktorer.

Uppsatsens *Teori och metod* beskriver Norman Faircloughs kritiska diskursanalys (CDA). En teoretisk översikt ges, metoden sätts i ett sammanhang och den trovärdighet och rimlighet som dess resultat kan antas få diskuteras. Områden i CDA som uppsatsen specifikt tar fasta på och hur CDA konkret förstås har beskrivits. Därefter har metod för datainsamling och hur den har utförts i tidskrifterna *Biblioteksbladet*, *DIK Forum, Bibliotek i Samhälle, Bibliotek för alla* och *Biblioteket i Fokus* beskrivits. Fokus hamnade på texter från *Bibliotek i Samhälle* och *Biblioteksbladet*.

Av de sjutton svenskspråkiga författare som enligt den tidigare forskningen kan hävdas ha blivit beskrivna som invandrarförfattare så återfanns endast åtta av dessa i biblioteksdiskursen. Hur dessa omskrivs i det empiriska materialet har analyserats genom analyser av semantiska relationer utifrån citat som också återgivits i uppsatsen. Utifrån dessa analyser så har fördjupade analyser gjorts angående hur man kan hävda att dessa författare beskrivs utifrån kategorin legitimering. Utifrån det material som då har framträtt så har det analyserats hur den sociala praktiken är artikulerad, alltså hur de undersökta texterna omskriver invandrarförfattarna.

Resultat som framkommer är att man kan hävda att texterna mest fokuserar på Jonas Hassen Khemiri och Theodor Kallifatides. Man kan också hävda att invandrarförfattarna beskrivs som samhällsdebattörer, på ett sätt som visar på att etiketten invandrarförfattare är problematisk, som språkkunniga samt som offentliga personer på bokmässor. I viss mån kan man även hävda att de beskrivs som författare som har blivit kategoriserade som invandrarförfattare, som arbetarförfattare, som författare med band både till ett ursprungsland utanför Sverige och till Sverige och som omhuldade invandrarförfattare. Angående det att de kan hävdas ha beskrivits som

samhällsdebattörer så har det framhållits att de resonerar kring det mångkulturella samhället, att de fokuserar på aspekter som klass och rasism samt att de påpekar att författare definieras som invandrarförfattare.

Uppsatsens slutdiskussion ger ett svar på frågan hur begreppet invandrarförfattare definieras i biblioteksdiskursen. Det visas att det inte finns någonting som tyder på att biblioteksdiskursen utgår ifrån begreppet invandrarförfattare när författare omskrivs. Det spekuleras ändå kring detta utifrån de resultat som framkommit som visar på hur de undersökta författarna har visat sig bli omskrivna i de undersökta texterna. Slutdiskussionen visar också att termen invandrarförfattare har återfunnits i enbart två av de undersökta texterna samt att invandrarförfattarna till största del verkar definieras av tidskriften *Bibliotek i Samhälle*. Det visas att den här uppsatsens resultat inte stämmer överens med tidigare studier som har visat på att författare blir omskrivna som invandrarförfattare och det spekuleras kring vad det kan bero på.

Käll- och litteraturförteckning

Litteraturförteckning

Publicerade källor

Bergström, Göran & Boréus, Kristina (2005). Diskursanalys. Ingår i Bergström, Göran & Boréus, Kristina, red. *Textens mening och makt: Metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*. 2 uppl. Lund: Studentlitteratur. s. 305-362.

Bergström, Göran & Boréus, Kristina (2005). Samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys. Ingår i Bergström, Göran & Boréus, Kristina, red. *Textens mening och makt: Metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*. 2 uppl. Lund: Studentlitteratur. s. 9-42.

Bryman, Alan (2002). *Samhällsvetenskapliga metoder.* 1,5 uppl. Malmö: Liber.

Dahlstedt, Anja (2006). *Annorlundahet som kapital: Kategorin invandrarförfattare och annorlundahet på det litterära fältet.* Borås: Högskolan i Borås, Bibliotekshögskolan/Biblioteks- och informationsvetenskap. (Magisteruppsats i biblioteks- och informationsvetenskap vid Bibliotekshögskolan/Biblioteks- och informationsvetenskap, 2006:58).

Fairclough, Norman (2003). *Analysing discourse: Textual analysis for social research*. London: Routledge.

Gröndahl, Satu (2002). Inledning: Från mångkulturell till mångspråkig litteratur? Ingår i Gröndahl, Satu, red. *Litteraturens gränsland: Invandrar- och minoritetslitteratur i nordiskt perspektiv.* Uppsala: Uppsala Universitet: Centrum för multietnisk forskning (Uppsala multiethnic papers 45). s. 11-34.

Gröndahl, Satu (2002). Invandrar- och minoritetslitteraturer i Sverige: Från förutsättningar till framtidsutsikter. Ingår i Gröndahl, Satu, red. *Litteraturens gränsland: Invandrar- och minoritetslitteratur i nordiskt perspektiv.* Uppsala: Uppsala Universitet: Centrum för multietnisk forskning (Uppsala multiethnic papers 45). s. 35-69.

Gröndahl, Satu, red. (2002). *Litteraturens gränsland: Invandrar- och minoritetslitteratur i nordiskt perspektiv.* Uppsala: Uppsala Universitet: Centrum för multietnisk forskning (Uppsala multiethnic papers 45).

Höglund, Lars (2000). *Biblioteks- och informationsvetenskap som studie- och forskningsområde*. Borås: Högskolan i Borås, Bibliotekshögskolan/ Biblioteks- och informationsvetenskap. Stencil.

Nilsson, Magnus (2010). *Den föreställda mångkulturen: Klass och etnicitet i svensk samtidsprosa*. Hedemora: Gidlunds förlag.

Nolin, Jan & Åström, Fredrik (2009). Turning weakness into strength: Strategies for future LIS. *Journal of Documentation*, vol. 66, nr 1, s. 7-27.

Wendelius, Lars (2002). *Den dubbla identiteten: Immigrant- och minoritetslitteratur på svenska 1970-2000*. Uppsala: Uppsala Universitet: Centrum för multietnisk forskning (Uppsala multiethnic papers 46).

Wildemuth, Barbara M. (2009). Discourse analysis. Ingår i Wildemuth, Barbara M., red. *Applications of social research methods to questions in information and library science*. Westport, Conn.: Libraries Unlimited. s. 320-328.

Wildemuth, Barbara M. & Cao, Leo L. (2009). Sampling for intensive studies. Ingår i Wildemuth, Barbara M., red. *Applications of social research methods to questions in information and library science*. Westport, Conn.: Libraries Unlimited. s. 129-137.

Elektroniska källor

Andersson, Anna-Lena (2012). *Talboks- och punktskriftsbiblioteket: Trycksaker: Tidskrifter.* http://www.tpb.se/om_tpb/trycksaker/tidskrifter/ [2012-05-10]

Linger, Håkan (2012). *Biblioteket i Fokus*. http://www.biblioteketifokus.se/ [2012-05-02]

Zorn, Henriette (2012). *Biblioteksbladet: BBL årsregister.* http://biblioteksbladet.se/index.php/bbl-arsarkiv/ [2012-04-30]

Förteckning över det empiriska materialet

Ekström, Åsa (2011). Gävle läser Agnes. *Biblioteksbladet*, nr. 8, s. 16-17.

Ekström, Åsa (2011). Lyckat med mångspråkig bokmässa. *Biblioteksbladet*, nr. 5, s. 8-9.

Löf, Mathias (2011). Skulle jag dö under andra himlar. *Biblioteket i Fokus*, nr. 1, s. 23.

Myrstener, Mats (2010). En man utan två länder. *Bibliotek i Samhälle*, nr. 3, s. 21-24.

Myrstener, Mats (2010). ”Mångkulturen” ifrågasatt. *Bibliotek i Samhälle*, nr. 3, s. 25-26.

Myrstener, Mats (2007). Vad är arbetarlitteratur?. *Bibliotek i Samhälle*, nr. 4, s. 20-22.

Wettmark, Lennart, red. (2006). Hundra år av arbetardiktning. *Bibliotek i Samhälle*, nr. 2, s. 31-32.

Wettmark, Lennart, red. (2002). Orecenserad demokrati. *Bibliotek i Samhälle*, nr. 3, s. 5.

Zorn, Henriette (2011). Business as usual. *Biblioteksbladet*, nr. 6-7, s. 28-29.